

BASİT CÜMLE

1. CÜMLE

Normal koşullarda (yani, devrik yapı vs. bulunmayan durumlarda) en basit şekli ile cümle iki unsurdan oluşur:

Özne + Yüklem
(Subject) + (Verb)

Türkçe'de özne çoğu zaman yüklem sonuna bir "kişi eki" olarak eklenebildiği için açıkça kullanılmasına gerek kalmayabilir.

- (Ben) geldim.
- (Sen) nasılsın ?

İngilizce'de böyle birşey - çok sınırlı da olsa bazı konuşma durumları dışında - söz konusu olamaz.

* (I) came.
* How are (you) ?

Çoğu zaman basit cümlede bir de nesne bulunur.

1.1. Subject + Verb

Türkçe bir basit cümlede şu yapı her zaman için geçerlidir.

1   2
ÖZNE + YÜKLEM
Mehmet öğretti.

İngilizce bir basit cümlede de, nesne bulunmadığı durumlarda, bir farklılık görülmez.

1   2
SUBJECT + VERB
Mehmet taught.

1.2. Subject + verb + object

Türkçe bir cümleye nesne eklendiği zaman, sıralama şöyle olur:

1   2   3
ÖZNE + NESNE + YÜKLEM
Mehmet oğluna öğretti.

İngilizce bir cümleye nesne eklendiği zaman, Türkçe cümle yapı ile arasındaki ilk temel fark ortaya çıkar.

1   3   2
SUBJECT + VERB + OBJECT
Mehmet taught his son.

2. BASİT CÜMLELERİN ÇEVİRİSİ

2.1. Subject + verb

Türkçe ve İngilizce basit cümle yapıları sadece özne ve yüklem söz konusu olduğunda bir farklılık göstermediği için, çeviri konusunda yapı açısından bir sorun çıkmamaktadır.

1   2

ÖZNE + YÜKLEM

Mehmet geldi.

Mehmet came./has come.

SUBJECT + VERB

1 2

2.2. Subject + verb + object

Nesne söz konusu olduğunda Türkçe ve İngilizce basit cümle yapıları birbirinden farklı olduğu için, çeviri işlemi sırasında da cümleyi oluşturan unsurların dizilişinde değişiklik yapmak gerekecektir.

1 2 3
ÖZNE + NESNE + YÜKLEM
Mehmet eve geldi.

Mehmet came home.
SUBJECT + VERB + OBJECT
1 3 2

Bu cümlelere yer, zaman ve durum belirten kelime ve yapıların da eklenmesi durumunda her iki dil arasındaki yapısal farklılıklar iyice belirginleşecektir.

Basit cümlelerin yapısı konusu çeviri açısından - kolay görüldüğü için - önemsizlenebilir. Ancak, SVO (İngilizce

SOV (Türkçe)

yapısının, karmaşık cümlelerin çevirisini yaparken sürekli gözönünde tutulması gerekecektir. Bu konu ileri konularda ayrıntılı olarak ele alınmakta.

ZAMAN KAVRAMI

1. Giriş

Bu ve bunu izleyen ana başlık altında İngilizce'de yer alan bütün zamanlar (= tense) ve yardımcı yüklemeler (= modal verbs) iki ayrı başlık altında ele alınmaktadır. Zamanlar "Present", "Past", ve "Future" sırası ile, yardımcı yüklemeler ise alfabe sıralamasında ele alınmaktadır. Önemli çeviri özellikleri, her zaman olduğu gibi, kutu içinde verilmektedir.

2. "Present" : Geniş zaman / Şimdiki zaman

2.1. Simple Present Tense

a) Her zaman olan/olabilecek olaylar için kullanılır.

- The earth rotates around the sun.
Dünya güneşin çevresinde döner.

b) Bir olayı naklederken, özellikle hikaye dilinde kullanılır.

- Rosencrantz flips a coin.
Rosencrantz yazı tura için para atar.

c) Her zaman olan, olabilecek ve bir sıklı??a sahip olayların anlatımında kullanılır.

- I always/sometimes/rarely brush my teeth.
Dişlerimi her zaman/bazan/nadiren fırçalarım.

d) Geleceğe ait kesin bir olaydan söz ederken kullanılır.

- We set off after lunch.
Öğle yemeğinin ardından yola çıkıyoruz.

e) Normalde "yüklem + -ing" yapısı ile kullanılmayan bazı yüklemlerle birlikte kullanılır. Bu yüklemlerin başlıcaları:

astonish, belong to, believe, concern, consist of, contain, depend on, deserve, detest, dislike, doubt, feel, fit, forget, guess, have, hear, hate, imagine, include, impress, know, like, love, need, owe, realize, recognize, regret, resemble, remember, satisfy, see, seem, smell, sound, suppose, taste, think, understand, want, wish

- *feel* yüklemi "fikir sahibi olmak" (- I feel he is right) anlamında "-ing" almaz; "hissetmek" anlamı (- How are you feeling today?) taşıdığında "-ing" alır.
- *have* yüklemi "sahip olmak" (- She has three children.) anlamında "-ing" almaz; "..almak / yemek" anlamı (- They are having lunch.) taşıdığında "-ing" alır.
- *hear* yüklemi alışılmadık durum belirttiğinde (- I'm hearing things. / Gaip ten sesler duyuyorum.) "-ing" ile kullanılabilir.
- *see* yüklemi alışılmadık durum belirttiğinde (- I'm seeing double) "-ing" ile kullanılabilir.
- *smell* yüklemi "koku salmak" (- It smells nice.) anlamında "-ing" almaz; "koklamak" anlamı (-She is smelling the flowers.) taşıdığında "-ing" ile alır.
- *taste* yüklemi "tadı olmak" (- It tastes nice.) anlamında "-ing" almaz; "tatmak" anlamı (- Why are you tasting the soup?) taşıdığında "-ing" alır.
- *think* yüklemi "fikir sahibi olmak" (- I think he is right.) anlamında "-ing" almaz; "düşünmek" anlamı (- What are you thinking ?) taşıdığında "-ing" alır.

f) Emir vermek için kullanılır.

- Stop !

Dur !

2.2. Present Continuous Tense

a) Şu anda gerçekleşmekte olan olaylar için kullanılır.

- You are reading a sentence.
Bir cümle okuyorsun/okumaktasın.

b) Şu aralar olmakta olan olaylar için kullanılır.

- I am reading a wonderful novel.
Şahane bir kitap okuyorum/okumaktayım.

c) Geleceğe yönelik kesin planlarda kullanılır.

- What are you doing tomorrow ?
Yarın ne yapıyorsun ?

d) Konuşmacıyı tedirgin eden ve sık tekrarlanan bir olay için "always" ile birlikte kullanılır.

- She is always complaining about my dog.
Sürekli / Hep / Durmadan köpeğimden şikayet ediyor.

2.3. Present Perfect Tense

a) Az önce tamamlanan bir olay için, genelde "just" ile kullanılır.

- I have just drunk a cup of tea.
Az önce/Daha şimdi bir fincan çay içtim.

b) Yapılmış ama zamanı belli olmayan eylemler için, ya da zaman belli olsa da eylemin kendisi kadar önemli olmadığı durumlarda kullanılır.

- Peter has been to the States twice.
Peter Amerika'da iki kez bulundu./Birleşik Devletler'e iki kez gitti.

c) Geçmişte yapılmış, şu anda ya da gelecekte yapılabilme olasılığı var olan olaylar için kullanılır.

- He has won 3 Oscars.
3 Oscar kazandı.

d) Sınırları kesin belirtilmeyen bir zamanı belirtmekte olan bir terim ile birlikte [1], ya da, olayın geçtiği zaman diliminin henüz sona ermediği durumlarda [2] kullanılır.

- The population has risen dramatically lately. [1]

Nüfus son zamanlarda önemli ölçüde arttı/artmıştır.

- They haven't had a holiday this year. [2]
Bu sene tatil yapmadılar.

e) "be" yüklemi ile birlikte, nitelik, yer, vs. belirten yapıların oluşturulmasında kullanılır.

- I have been a teacher for 7 years.
Yedi senedir öğretmenim/öğretmenlik yapmaktayım/yapıyorum.

2.4. Present Perfect Continuous Tense

a) Present Perfect'ten farklı olarak, daha süreli bir eylemi kapsar.

- I have been writing since ten this morning.
Bu sabah ondan beri yazıyorum/yazmaktayım.

b) Kimi zaman, olayın kendisi bitmiş olsa bile etkisi sürmektedir.

- You look terrible. Have you been fighting ?
Berbat görünüyorsun. Kavga mı ettin ?

3. Past : Geçmiş zaman

3.1. Simple Past Tense

a) Geçmişte belirli bir zamanda bitmiş bir olay için kullanılır. Bu kullanımın Present Perfect'ten farkı olayın geçtiği zamanın ve ayrıntıların önem kazanmasıdır.

- He left a minute ago.
Bir dakika önce çıktı.
- Where did the accident happen ?
Kaza nerede oldu ?

b) Geçmişe ait bir alışkanlık için "always", "never", vs. ile kullanılır.

- He always wore a hat.
Sürekli/Hep şapka giyerdi.

3.2. Past Perfect Tense

a) Geçmişe ait iki olayın bulunduğu bir durumda ve bu iki olaydan birinin diğerinden önce olması halinde, önce olan olay için "Past Perfect", sonra olan olay için de "Simple Past" kullanılır.

- When the police arrived, the burglar had escaped.

Polis geldiğinde hırsız kaçmıştı.

b) "Past Perfect" temelde "Present Perfect'in past halidir.

- He had won 3 Oscars.
3 Oscar kazanmıştı.

3.3. Past Perfect Continuous Tense

"Present Perfect Continuous" yapının past halidir.

- I had been writing since 10 this morning.
O sabah 10'dan beri yazmaktaydım.
- You looked terrible. Had you been fighting ?
Berbat görünüyordun. Kavgayı mı etmiştin ?

3.4. Past Continuous Tense

a) Geçmişte bir süre devam etmiş olan olayların aktarımında kullanılır.

- She was earning quite a lot of money.
Oldukça çok para kazanıyordu / kazanmaktaydı.

b) Devam etmekte iken ani ve daha kısa bir eylemle karşılaşan ya da o eylem tarafından kesintiye uğratılan bir eylem için kullanılır.

- When she heard the explosion she was having bath.
Patlamayı duyduğunda banyo yapıyordu.

3.5. "Infinitive" yapılarda past

"*Infinitive*" (to + yüklem) İngilizce'de "to have + V3" ile past hali alır.

- He is believed to have a big fortune. PRESENT
İnanışa göre büyük bir serveti var.
- He is believed to have lived in misery. PAST
İnanışa göre sefalet içinde yaşadı / yaşamış.

3.6. "Gerund" yapılarda past

"*Gerund*" (yüklem + - ing) yapısı "having + V3" kullanılarak past yapılabilir.

- Having completed the task, the students had a break.
(= After they had completed ...)
Görevi tamamladıktan sonra öğrenciler ara verdiler.

Bu yapı *perfect* nitelik de taşıyabilir.

- Having completed the task, the students will have a break.
(= After they have completed ....)

4. Future: Gelecek zaman

4.1. will

a) Bir plan ya da kesinleşmiş amaç olmadığı durumlarda kullanılır.

- Don't worry. You'll succeed.
Endişelenme. Başaracaksın.

b) Sonucun kesin / doğal olduğu bilinen durumlarda, kimi zaman da bir inatlaşma söz konusu ise kullanılır.

- When it is wet, this paint will give a terrible smell.
Islakken bu boya berbat bir koku salar / salacaktır.
- Don't insist. She will say no.
Israr etme. Hayır der / diyecektir.

4.2. be (am/is/are) going to

a) Bir plan ya da kesinleşmiş amaç olduğu zaman kullanılır.

- Don't worry. I'll help you.
Endişelenme. Sana yardım edeceğim.

b) Bir eylemin gerçekleşeceğine ait kesin iz, belirti varsa kullanılır.

- She looks very pale. I think she's going to faint.
Çok solgun görünüyor. Sanırım bayılacak.

c) "was / were going to" yapısı yapılması amaçlanan ama gerçekleşmesine olanak ya da gerek kalmayan eylemler için [1] - ya da bunun tam tersi olarak gerçekleşmesine gerek yokken gerçekleşen [2] - olaylar için kullanılır.

- I was going to call him. He called me. [1]
Onu arayacaktım. O beni aradı.

- They weren't going to visit the ancient church but they did so while they took shelter there during the rain. [2]
Antik kiliseyi gezmeyeceklerdi ama yağmurdan korunmak için oraya sığındıklarında geziverdiler.

4.3. be (am/is/are/ ..) to

a) "will (definitely)" anlamında kullanılır.

- The Queen is to visit New Zealand.
Kraliçe Yeni Zelanda'yı ziyaret edecek.

b) "should" anlamında kullanılır.

- You are to do your homework.
Ev ödevini yapman gerek.
Bu kullanım (B) Türkçe'ye "should" gibi aktarılır.

4.4. Future Continuous Tense

Gelecekte sürüyor olacak eylem için kullanılır.

- This time tomorrow, I'll be sleeping.
Yarın bu saatler uyuyor olacağım.

4.5. Future Perfect Tense

Gelecekte bir zamanda tamamlanmış olacak eylem için - genelde zaman belirten **by** kelimesi ile birlikte - kullanılır.

- This time tomorrow, I'll have gone to bed.
Yarın bu saatler yatmış olacağım.

YARDIMCI YÜKLEMLER

1. Tanım

Bu bölümde ele alınan yüklem birer yardımcı yüklemidir. Tek başlarına kullanıldıklarında yüklem olarak taşıdıkları anlamı taşımazlar ("Yes, I can" gibi kısa yanıt durumları dışında). Bu nedenle, kimi yardımcı yüklemlerin isim ya da yüklem olarak taşıdıkları anlama (*can* (n) = teneke kutu, *have* (v) = sahip olmak, *May* (n) = Mayıs, *must* (n) = gereklilik, *will* (n) = irade; vasiyetname) dikkat etmek gerekebilir.

2. Kullanım ve Çeviri

Yardımcı yüklem alfabe sırasına göre ele alınmıştır.

2.1. be (am / is / are) able to

"Bir şeyi yapabilmek" anlamını taşır.

- I am able to run a mile.
Bir mil koşabilirim.
- They will be able to complete the project on time.
Projeyi zamanında tamamlayabilecekler.
- She was able to say a few words.
Birkaç kelime söyleyebildi.
- We haven't been able to understand it.
Onu anlayabilmiş değiliz.

2.2 can

a) bir şeyi yapabilmek

- Can you speak German ?
Almanca konuşabilir misin ?

b) olasılık

- He can be here any moment.
Her an gelebilir.

c) izin, rica

- Can I leave early ?
Erken çıkabilir miyim ?
- Can you turn the volume down ?
Sesi kısabilir misin ?

d) Olumsuz sonuç çıkarma

- It can't be her. She is much taller.
Bu o olamaz. O daha uzun boylu.

e) Geçmişe ait olumsuz sonuç çıkarma.

- She can't have left earlier.
Daha erken çıkmış olamaz.

2.3. could

a) Geçmişte bir şeyi yapabilmek.

- I could swim across the lake then.
O zamanlar gölü yüzerek geçebilirdim.

b) olasılık

- Perhaps she could answer all the questions.
Belki de tüm sorulara yanıt verebilir.

c) izin, rica

- Could you do me a favour ?
Bana bir iyilik yapar mısın ?

d) teklif

- Could we meet at around 12 tomorrow ?
Yarın saat 12 civarında buluşabilir miyiz ?

e) Sonuç çıkarma

- He could be at home. He could be sleeping.
Evde olabilir. Uyuyor olabilir.

f) Gerçekleşmemiş, geçmişe ait olasılık

- I could have passed the test.
Sınavı geçebilirdim.

2.4. dare

a) Cesaret etmek

- She daren't do it.
Yapmaya cesaret edemez.

b) Sadece *I daresay* yapısı ile, olasılık

- I daresay you are tired.
Sanırım yorgunsun.

2.5. had better

Tercih, "olsa iyi olur"

- Hadn't we better start rightaway ?
Hemen başlamak/başlamamız iyi olmaz mı ?
- I'd better keep it in a box.
Onu bir kutuda saklasak iyi olur.

2.6. have (got) to

a) Konuşmacının gerçeklere dayanarak iletlediği zorunluluk.

- She has to leave immediately. There is a phone call.
Hemen çıkması gerek. Telefon var.

b) Gerekmezlik (= needn't)

- You don't have to study at all.
Hiç çalışman gerekmez.
- She won't have to go.
Gitmesi gerekmeyecek.
- We didn't have to buy anything.
Hiçbirşey satın almamız gerekmedi.

Kimi zaman **have** = **sahip olmak** yüklemi, **have to** yardımcı yüklemine kullanımına benzer bir şekilde kullanılıyor olabilir. Cümlelerin anlamını yanlış anlamamak için dikkat etmek gerekir.

- This book has a lot to say.
(= This book has a lot of things to say.)

2.7. may

a) Olasılık

- We may never see that comet again.
Bu kuyruklu yıldızı bir daha hiç göremeyebiliriz.

b) İzin, rica

- You may go.
Gidebilirsin.

c) Gelecekte tamamlanması olası eylem.

- Many species may have died out by then.
O zamana kadar pek çok tür tükenmiş olabilir.

d) Geçmişe ait olası eylem

- He may have missed the bus.
Otobüsü kaçırmış olabilir. / Belki de otobüsü kaçırdı.

e) Geçmişte gerçekleşmemiş olasılık

- They may have won the match. They played terribly.
Maçı kazanabilirlerdi.

f) may as well = had better

"may well" kullanımına dikkat ! Bu yapıda *well* kelimesi **pekala, neden olmasının** anlamını taşır.

g) Dualar "may" ile olur. "May" yardımcı yüklemi öznenen önce gelir.

- May God be with you.
Tanrı seninle olsun.

h) "Rağmen" anlamı veren cümlelerde, devrik yapıda "may" kullanılabilir.

2.8. might

a) zayıf olasılık

- This medicine might have some side effects.
Bu ilacın bazı yan etkileri olabilir.

b) izin isteme

- Might we suggest something ?
Birşey önerebilir miyiz ?

c) gelecekte tamamlanması olası eylem

- By the year 2050, you might have died.
2050 yılına gelindiğinde ölmüş olabilirsin(iz).

d) geçmişe ait olası eylem

- He might have tried to contact you.
Sana ulaşmaya çalışmış olabilir.

e) geçmişte gerçekleşmemiş olasılık

- They might at least have apologized.
En azından özür dileyebilirlerdi [ama dilemediler]

f) might as well = had better

2.9. must

a) konuşmacının zorunlu gördüğü, kendi fikrine dayalı zorunluluk

- I don't want her here. She must go.
Onu burada istemiyorum. Gitmeli./Gitmesi şart.

b) çok kuvvetli olasılık

- There must be a mistake. Check it again.
Bir hata olmalı./ Mutlaka bir hata vardır. Yeniden kontrol et.
- He must be sleeping. I can hear his snore.
Uyuyor olmalı. Horultusunu duyabiliyorum.

Bu yapının olumsuzu *mustn't* ile değil *can't* ile oluşturulur.

c) Yasaklama

- You must not take any pictures here.
Burada fotoğraf çekmemelisin(iz).

d) Geçmişte gerçekleşmiş olması olası eylem

- He must have missed the bus.
Otobüsü kaçırmış olmalı.

Bu yapının olumsuzu *mustn't have* ile değil *can't have* ile oluşturulur.

2.10. need(n't)

a) Gerekmezlik (= don't/doesn't have to)

- You needn't worry.
Endişelenmen gerekmez/gereksiz.

b) Gereklilik

- Need I sign it ?
İmzalamam gerekir mi ?

c) Geçmişte gerek olmadığı halde yapılmış eylem.

- We needn't have brought our tent; his tent is large enough.
Çadırımızı getirmemiz gerekmezdi. Onun çadırı yeterince geniş.

2.11. ought to

a) Öğüt, tavsiye

- It ought to be cleaned every two months.
İki ayda bir temizlenmesi gerek.

b) Geçmişte gerçekleş(me)miş olasılık.

- She ought to have been more careful
Daha dikkatli olması gerekirdi.

2.12. shall

a) Gelecek. Resmi kullanım.

- When shall we announce the results ?
Sonuçları ne zaman açıklayacağız ?

b) Sadece *I* ve *we* ile, öneri.

- Shall we go out ?
Çıkalım mı ?

c) *Will* yerine. Resmi kullanım.

- The accused shall be interrogated.
Sanık sorguya çekilecek.

2.13. should

a) Yükümlülük

- He should work harder.
Daha fazla çalışması gerek.

b) Şu anda gerçekleşmesi gerekirken gerçekleşmeyen - ya da bunun tam tersi eylem.

- You should be at home now. You should be studying.
Şu anda evde olman gerekirdi. Ders çalışıyor olmalıydın.

c) *Why* veya *How* ile, tedirginlik ve öfke ifadesinde.

- How should I know it ?
Ben nereden bileyim ?

d) Olasılık

- He worked hard. So, he should succeed.
İyi çalıştı. Kazanması gerekir. / Kazanacaktır.

e) Geçmişte gerçekleşmemiş gereklilik

- She should have seen her mistake.
Hatasını görmesi gerekirdi.

f) Bazı yüklem ve sıfatlarla

- I advise that she should resign.

- Was it essential that he should be sacked ?

g) *Second conditional* yapıda, devrik cümle oluşturmak için.

- Should he come, give him my message.

2.14. used to

a) Geçmişte olan ve artık devam etmeyen al??kanlık.

- I used to exercise regularly.
Düzenli olarak alıştırma yapardım.

b) Olumsuz yapıda, geçmişte olmayıp sonradan edinilen al??kanlık.

- She didn't use to smoke.
Eskiden sigara içmezdi.

- He never used to leave the office early.
Ofisten asla erken ayrılmazdı.

Her ne kadar *used to* ile doğrudan bir ilgisi olmasa da, karışıklığa çok çabuk neden olabildiği için **be used to** ve **get used to** yapılarına da değinmek yerinde olacaktır. *Be used to* "alışkın olmak", *get used to* ise "alışkanlığı kazanmak" anlamlarını taşırlar ve yardımcı yüklem özellikleri yoktur.

- "Your neighbours upstairs are making a lot of noise."

- "I'm used to it."

- When I first moved to Ankara, life was difficult. Then I got used to living here.

2.15. will

a) Geleceğe yönelik durum, eylem

- I will come with you.
Seninle geleceğim.

- Next month, we'll be opening a new branch.
Gelecek ay yeni bir şube açıyor olacağız.

- Next month, we'll have opened a new branch.
Gelecek ay yeni bir şube açmış olacağız.

b) Rica, istek

- Will you please leave the door open ?
Lütfen kapıyı açık bırakır mısın ?

c) Geleceğe yönelik kesin ve doğal sonuç

- She is so stubborn. She'll refuse it.

Çok inatçı. Reddeder./Reddedecektir.

2.16. would

a) **Geçmişte alışkanlık. *Used to* yapısından farkı, bu alışkanlığın bitmiş olmasının gerekmemesidir.**

- He would drink a glass of wine after dinner.
Akşam yemeğinden sonra bir bardak şrap içerdi.

b) **Rica, istek**

- Would you send the brochures as soon as possible ?
Broşürleri olabildiğince çabuk gönderir misiniz ?

c) **Geçmişte zorunluluk, kimi zaman inat taşıyan eylem.**

- I begged him to help me, but he wouldn't.
Bana yardım etmesini istedim ama etmeyeceği tuttu.

d) **Geçmişte gerçekleşmemiş eylem.**

- We would have stayed longer but the weather changed.
Daha uzun kalırdık ama havalar değişti.

e) ***Second conditional* türü kullanımda**

- If you had not been so lazy you would be studying at university now.
O kadar tembel olmasaydın şimdi üniversitede okuyor olurdun.

2.17. would rather

"Tercih etmek, yeğlemek" anlamını taşır.

- I'd rather die keep silent.
Sessiz kalmayı yeğlerim. / Ben iyisi mi sessiz kalayım.

Tercih söz konusu olduğunda **than** kullanılır.

- We'd rather starve to death than eat it.
Onu yemektense açlıktan ölmeyi tercih ederiz,

would rather + kişi durumunda bu kişiden sonra gelen yüklem *Simple Past Tense* ile oluşturulur, ama anlam *past* değildir.

- I'd rather you **went** first.
Senin önce gitmeni tercih ederim.

3. Diğer kullanımlar

Bazı yardımcı yüklem, özellikle **Reported Speech** yapılarında, birbirlerinin *past* hali olarak kullanılırlar. Bu konudaki yanlışlardan biri, **shall** yardımcı yüklemının *past* halinin **should** olduğudur; **shall** yapısının *past* hali sadece **would** yardımcı yüklemi olabilir.

EDİLGEN YAPI

1. KULLANIM

İngilizce'de "passive" yapı "be + V3" yapısı ile olur. "Be" yüklemi cümlenin zamanına uygun olarak "am, is, are, was, were, be, been" hallerinden birini alır. Türkçe'de ise "edilgen" yapı "yüklem + -Il/In" yapısı ile oluşturulur.

2. ZAMANLAR VE YARDIMCI YÜKLEMLERDE "PASSIVE"

Simple	Present English is spoken in many countries.
Present Continuous	The house is being decorated.
Present Perfect	She has been informed.
Present Per. Cont.	The research has been being done. *
Simple Past	I was informed.
Past Continuous	I was being followed.
Past Perfect	He had been misunderstood.
Past Per. Cont.	I had been being questioned for hours. *
<i>Future</i>	
will	It will be completed on time.
going to	They are going to be invited.
continuous	You will be being informed soon. *
perfect	It will have been opened by next week.
<i>Modal verbs</i>	
can	can + V3
could	could + V3
had better	had better + V3
have to	have to + V3
may	may + V3
might	might + V3
must	must + V3
need	need to + V3
ought to	ought to + V3
shall	shall + V3
should	should + V3
used to	used to + V3
would	would + V3
would rather	would rather + V3

* ile işaretli olan yapıların kullanımını yoktur.

3. "PASSIVE" ANLAM TAŞIYAN YÜKLEMLER

Bazı yüklem, cümleye göre, "Passive" anlam taşıyarak kullanılabilirler.

- Your report reads well.
- The new Ford is selling badly.
- It is a nice material, but it doesn't wash.

4. "ACTIVE" CÜMLENİN NESNESİNİN BİR "CLAUSE" OLMASI

Örneklerde de görüleceği gibi, "active" bir cümlenin nesnesinin bir "clause" olması durumunda

- People believed **(that) the witches communicated with the devil.**

CLAUSE

İnsanlar cadıların şeytanla iletişim kurduğuna inan(ır)dı.

bu cümle çeşitli durumlarda "passive" yapılabilir.

- It was believed **that the witches communicated with the devil.**

CLAUSE

- The witches *were believed to communicate* with the devil.

S V

- **That the witches communicated with the devil** was believed.

S V

Cadıların şeytanla iletişim kurduğuna inanıl(ır)dı.

Bu tür "passive" cümlelere bir diğer örnek:

- Nobody *knew* **whether he was telling the truth.**

S V O = **CLAUSE**

- It was not known whether he was telling the truth.

- Whether he was telling the truth was not known.

5. "INFINITIVE" YAPININ "PASSIVE" HALİ

5.1. be to + PASSIVE

a) Gereksinim

- These carpets are to be cleaned regularly. (=should be cleaned)

- This form is to be filled in in ink.

Bu formun mürekkepli kalemle doldurulması gerek.

- There is a lot of work to be done.

Yapacak/ Yapılacak çok iş var.

b) "will" anlamında

- An offer as generous as this one is not to be refused.

Bu kadar cömert bir öneri reddedilmez.

5.2. "be" + "to be seen / found / congratulated"

- He was nowhere to be seen.

Hiçbir yerde görülmedi/ Onu gören olmadı.

- The dog was nowhere to be found.

Köpek hiçbir yerde bulunamadı.

5.3. "be + to blame" yapısı "be + to be blamed" anlamında

- Nobody is to blame for the accident.

Kaza için kimse suçlanamazdı./ Kazada kimsenin suçu yoktu.

5.4. "anything / nothing" + "to do / to be done"

- There is nothing to do.
Yapacak hiçbirşey yok [bu yüzden canım sıkılıyor].

- There is nothing to be done.
Yapacak hiçbirşey yok. / Elden birşey gelmez [o yüzden at onu gitsin].

5.5. "supposed to"

- I am supposed to be at home

gibi bir cümle iki tamamen farklı anlam taşıyabilir:

[1] = Everyone supposes that I'm at home.

Herkes benim evde olduğumu sanıyor.

[2] = I should be at home now.

Şu an evde olmam gerekirdi.

Uygun anlam "bağlam" yolu ile anlaşılabilir.

5.6. "to have been + V3 "

"to have been + V3" yapısı "perfect/past" anlam taşıdığından

- I would like to be invited

cümlesi Türkçe'ye

Davet edilmeyi isterim. / Keşke davet edilsen

şeklinde aktarılabilirken,

- I would like to have been invited

cümlesi

Davet edilmiş olmayı isterdim. / Keşke beni davet etselerdi

şeklinde Türkçe'ye aktarılabilir.

5.7. "get + (nesne) + V3"

İngilizce'de edilgen yapıda "be + V3" yerine "get + V3" kullanılabilir.

- How did the window get broken ?

Cam nasıl kırıldı ?

- He got his money stolen.

Parasını çaldırdı.

CÜMLE + CÜMLE: "COORDINATION"

1. TANIM

Cümleyi oluşturan unsurlar birbirlerine "coordination" yolu ile bağlandıklarında, çeşitli "coordinator"lar kullanılmaktadır. Bunlardan basit olanlar,

and

or

but,

kullanım açısından daha kapsamlı olanlar ise

either ... or

both ... and

nor, neither ... nor

not only ... but (also/as well)

olarak guruplandırılabilir.

2. KULLANIM VE ÇEVİRİ

2.1. And, or, but

Kullanım ve çeviri açısından bu üç basit "coordinator" önemli sorunlar oluşturmazlar.

- I wonder whether I should stay and wait or whether it is better to leave.
Kalmalı ve /Kalıp beklemeli miyim yoksa / ya da / , ayrılmak daha mı iyi bilemiyorum.

"And" Türkçe'ye "ve", "yüklem + - Ip", ya da ", " şeklinde aktarılabilir. "Or" Türkçe'ye "ya da", "veya", "(ve)yahut", ya da ", " ile aktarılabilir. "But" Türkçe'ye "fakat", "ama", "ancak", ya da ", " ile aktarılabilir.

Kimi zaman "but" kelimesi "except" (= dışında, haricinde) anlamını taşıyabilir. Bu durumda "but" kelimesini bir yüklem izlerse yüklem "to" kullanılmadan bağlanır.

- We have no choice but **resign**.

İstifa etmekten başka bir seçeneğimiz yok.

2.2. Either ... or

- Either you are crazy or I know nothing.

(Ya sen çılgınsın ya da ben birşey bilmiyorum!) / Eğer sen çılgın değilsen ne olayım !

- You may either stay here or (you may) go out.

İster burada kal ister çık.

Bu yapı Türkçe'ye "Ya ... ya da", "İster ... ister" yapıları ile aktarılır.

2.3. Both ... and

- The old secretary could both type excellently and take shorthand.
Eski sekreter hem kusursuz daktilo yazabiliyordu hem de steno biliyordu.

Bu yapı Türkçe'ye "Hem ... hem de", "Gerek ... gerekse" yapıları ile aktarılır.

2.4. Nor

"Nor" kullanılan cümlede, vurgu sağlamak için, "özne + yüklem" yapısı tersyüz edilerek devrik yapı oluşturulur.

- He didn't accept the offer. Nor did he refuse it.
Teklifi kabul etmedi. Red de etmedi./Reddetmedi de.

2.5. Not only ... but (also/as well)

"Nor" kullanılan cümlede olduğu gibi, "Not only..." yapısıyla cümleye başlanması durumunda cümlede devrik yapı oluşur.

- Not only does he play the guitar but he is a good singer (as well).
Sadece gitar çalmakla kalmaz, iyi bir şarkıcıdır da.
- They not only broke/Not only did they break into his office, (but) they also stole his computer.
Hem bürosuna zorla girdiler hem de bilgisayarını çaldılar.

Bu yapı Türkçe'ye "sadece / yalnızca + {olumsuz / olumlu yüklem } ... bir de / ayrıca / üstelik + { olumlu / olumsuz yüklem } yapısı ile ya da "hem ... hem de" ile aktarılır.

2.6. Neither ... nor

Bu yapıda da vurgu amacı ile devrik yapı kullanılabilir.

- We are neither aware nor (are we) fully ignorant of the subject.
Konu hakkında ne bilgimiz var ne de tamamen bilgisiz durumdayız.

Bu yapı Türkçe'ye "ne ... ne de" şeklinde aktarılabilir.

- **Tom claims that** a child stole his vallet.

S V (:) O

Ö N Y

- Tom bir çocuğun cüzdanını çaldığını iddia ediyor

çevirisi ortaya çıkacaktır.

Oysa bir "adverbial clause" olan

- Because he was late, he missed the bus. [2]

cümlesi incelendiğinde ise,

- Because he was late, he missed the bus

Neden belirten Ana cümle

yan cümle

yapısı ortaya çıkmaktadır. Bu durumda da çeviri işlemi,

- Because *he* was late, *he* missed *the bus*.

S V, S V O

Ö Y Ö N Y

- (O) geç kaldığı için (o) otobüsü kaçırdı.

şeklinde olacaktır.

RELATIVE CLAUSE

1. TANIM

"Relative Clause" yapı bir isim ve o ismi tanımlayan ve isme genelde "who , which , that, where , .." gibi kelimelerle bağlanan bir tamlayandan oluşur:

- The ring **that/which** was stolen *has finally been found*.
İsim **Bağlayan** Tamlayan *Yüklem*

Özne

Türkçe'de bu tür bir yapı, İngilizce'nin aksine, önce tamlayan, sonra da tamlanan isim şeklinde yapılmaktadır:

- **Çalınan** *yüzük* sonunda bulundu.
Tamlayan *İsim*
(-an = bağlayan)
Özne

Bu örnekten de anlaşılacağı gibi, çeviri yaparken tamlayan ile tamlananın yerlerini değiştirmek gerekmektedir. Türkçe'de ayrıca yükleme "-En" ya da "-Dığı" eklenir.

2. DEFINING RELATIVE CLAUSE

2.1. who/which/that

Nesne isimleri için "which" ya da "that" kullanılır.

- Tom didn't like the computer which they recommended.
Tom onların tavsiye ettiği bilgisayarı beğenmedi.

Kişi isimleri için ise "who" ya da "that" kullanılır. Her iki durumda da "that" çoğu zaman resmi nitelik taşımayan anlatımlarda kullanılmaktadır.

- The man **who** killed the leader is being questioned.
Lideri öldüren adam sorgulanıyor.

Bağlayan kelimenin (who, which, ..) hemen arkasından bir yüklem gelmesi durumunda bağlayan kelimenin kullanılması zorunludur.

- The car **which** was parked there was towed away.
Oraya park edilen araba çekilerek götürüldü.

Bağlayan kelimenin (who, which, ..) hemen arkasından bir yüklem gelmemesi durumunda (isim + [who/which/..] + isim) bağlayan kelimenin kullanılması zorunlu değildir.

- The man my sister loves has never talked to me.
İsim + İsim

Kızkardeşimin sevdiği adam benimle hiç konuşmadı.

İngilizce'de kimi yüklem ve sıfatlar bir "preposition" ile birlikte kullanılırlar (look at, listen to gibi). Bir "Relative Clause" yapıda bu türden bir "preposition" olması durumunda yüklem ya da sıfata ait "preposition" "who/which" in hemen önüne alınabilir.

- He didn't tell me **who** he shouted **at**.

- > He didn't tell me **at whom** he shouted.
Bana kime bağırdığını söylemedi.

Bu yapıda "preposition"dan önce kesinlikle "that" kullanılamaz.

"All that ... " yapısında "-En/DİĞİ herşey" anlamı vardır. Dikkat edilmesi gereken nokta, kimi zaman iki yüklem birbiri ardına gelmesidir.

- All (that) I own is yours.

S V O
Sahip olduğum herşey senin (dir).
Ö N Y

- I will give you all you want.

S V O O
(Ben) sana istediğin herşeyi vereceğim.
Ö N N Y

"None /All / .. (of) those/the people /.. .. who /whom /.." yapısı "-EnlErIn tümü / hepsi / .." anlamını taşır.

- All those who want a ticket should go to the entrance.

S V O
Bilet isteyenlerin tümünün girişe gitmesi gerekmekte.
Ö N Y

"anything / nothing /.. to + yüklem" yapısı aslında "anything / nothing /.. which someone can / will / .. + yüklem" yapısıdır.

- I can't find anything to say. (= anything I can say.)
(Ben) söyleyecek birşey bulamıyorum.

Relative Clause" yapılarda **what** kelimesi de - **the thing which** anlamında - kullanılabilir.

- The gained first position in what is the most important competition of the year.

2.2. "-ing" clause

Bu tür cümleler "who/which" ile yapılan tamlamanın bir tür kısaltması niteliğindedir. Örneğin,

- I like the girl (who is) studying over there.

Şurada çalışan / çalışmakta olan kızdaki hoşlanıyorum. / kız hoşuma gidiyor.

Bu yapıda genelde yüklem "continuous" anlam yüklenir.

Bu nedenle de, örneğin,

- * The boy bringing the milk has been sick in bed for some time,

cümlesi yanlıştır. Buradaki mantıksızlık, oğlanın hem sütü getiriyor olması (The boy [who is] bringing) hem de bir süredir hasta yatıyor olmasıdır. Bu cümle,

- The boy who brings the milk has been ill for some time,

şeklinde düzeltilebilir.

2.3. Past Participle (=V3) Clause

Bu yapıda ismi izleyen ve "past participle" durumda kullanılan yüklem, edilgen (=Passive) özelliktedir.

- The purse (which was) lost has not been found yet.
Kaybedilen cüzdan henüz bulunamadı.

2.4. Prepositional Phrases

- .. the man who is waiting over there.
- .. the man waiting over there.
- ...the man over there.

Bu yapı çeviri açısından bir sorun oluşturmaz.

2.5. "Cleft" Cümle

Cümlenin belirli bir parçasını vurgulamak gerektiği zaman, Türkçe'de vurgulanacak bölüm yükleme yaklaştırılmaktadır. İngilizce'de bunun yazı dilinde yolu vurgulanacak bölümün altını çizmek ya da o bölümü yatık harflerle yazmak, ya da bazı yapılar için devrik yapı kullanmak; konuşma dilinde ise sesin yükselmesi ile vurguyu belli etmektir.

"Relative Clause" özelliği taşıyan "cleft" cümle, vurguyu sağlamanın bir diğer yoludur. İki tür "cleft" cümleden söz edilebilir.

a) It is/was/.. who/that..

- My mother threw an egg at the President yesterday.
Annem dün Başkan'a yumurta fırlattı.
- It was my mother who threw an egg at the President yesterday.
Başkan'a dün yumurta fırlatan (kişi) annemdi.
- It was an egg that my mother threw at the President yesterday.
Annemin Başkan'a dün fırlattığı (şey) (bir) yumurtaydı.
- It was at the President that my mother threw an egg yesterday.
Annemin dün yumurta fırlattığı (kişi) Başkan'dı.
- It was yesterday that my mother threw an egg at the President.
Annem Başkan'a yumurtayı dün fırlattı.

b) What ... is / was

- What my mother threw at the President was an egg.
Annemin Başkan'a fırlattığı şey yumurtaydı.
- My left leg hurts.
- What hurts is my left leg.
- I like her charm. --- What I like in her is her charm.

3. NON-DEFINING RELATIVE CLAUSE

Bu yapıda kesinlikle **that** kullanılmaz. Tamlayan bölüm bir tür fazladan bilgi verir konumdadır ve bu yüzden de ana cümleden virgül yolu ile ayrılmaktadır.

"Non-defining relative clause" bu özelliğinden ötürü "Extra Information Clause" olarak da tanınır.

3.1. , who(m) / which

- John, whom you know well, is totally crazy
cümlesinde

whom you know well

bölümü, aynı Defining Relative Clause yapılarında olduğu gibi, kendisinden önce gelen ismi nitelendirmektedir. Bu nedenle, çeviri esnasında aradaki virgülleri yok saymak yeterli olacaktır.

- **John whom you know well** is totally crazy.

S

V

3.2. , where / when

Who, which ve *that* yerine *where* ve *when* kelimelerini kullanmak da mümkündür.

- Edinburgh, where I was born, is a beautiful city.

Doğduğum yer olan Edinburgh güzel bir şehir.

3.3. all / none / both / .. of whom / which

- He has three sisters, all of whom are students.

cümlesi aynı bir *Defining Relative Clause* gibi ele alınabilir ve bu şekilde Türkçe'ye aktarılabilir. Ancak, en iyisi virgülden sonra gelen bölümü ayrı bir cümle halinde aktarmaktır.

Üç kızkardeşi var; üçü de öğrenci.

Bir başka örnek bunun nedenini daha iyi açıklayacaktır.

- Tim invested all his money on four companies, three of which went bankrupt in a year.

cümlesi tek bir cümle halinde Türkçe'ye aktarıldığında ortaya çıkan

* Tim bütün parasını üçü bir sene içinde iflas eden dört şirkete yatırdı,

cümlesi hatalı bir anlam aktarıyor olacaktır, zira, bu durumda Tim üçü zaten iflas etmiş dört şirkete parasını yatırmış olmaktadır. Oysa virgülden sonra gelen bölümü ayrı olarak aktarılsa,

Tim parasını dört şirkete yatırdı; bunlardan üçü bir sene içinde iflas etti

cümlesi ile anlam tam ve doğru olarak aktarılmış olmaktadır.

3.4. Sentential Relative Clause

Sentential Relative Clause diğer *relative clause* yapılarından farklı bir özellik taşımaktadır. Bu nedenle de çeviri esnasında büyük dikkat gösterilmesi gerekir. *Defining* ve *non-defining* yapılarında ortak olan nokta tamlayan bölümün kendisinden önce gelen ismi nitelendirmesidir.

Sentential Relative Clause yapıda ise tamlanan virgülden önceki cümlelerin tümüdür.

- He died young, which was a pity.

Genç yaşta öldü. Yazık oldu.

- Around 40,000 people bought tickets for the stadium concert, which was more than was expected.

Yaklaşık 40,000 kişi stadyum konserini izlemek için bilet aldı. Bu umulan sayının üzerindeydi.

NOUN CLAUSE

1. TANIM

"Noun Clause" bir tür basit cümle olarak ele alınabilir ve çeviri işlemi de buna göre yapılabilir. Cümle ne kadar karmaşık yapıda gözükmüşse gözüksün, aşağıdaki bölümlerde yer alan örnek cümlelerden de anlaşılacağı gibi, aslında bir S+V+(O) yapısı mevcuttur ve bu yapı Türkçe'ye Ö+(N)+Y şeklinde aktarılır.

2. "THAT" CLAUSE

2.1. Reported speech

a) Normal cümleler

- Ann told me that Tom liked beer. (S + V + O + O(S+V+O))
Ann bana Tom'un biradan hoşlandığını söyledi.

b) Emir / İstek cümleleri

- We told the boys to keep away from the cake. (S + V + O + O(V+O))
(Biz) oğlanlara kekten uzak durmalarını söyledik.

2.2. "be" + that

"To be" yüklemine ardından, öznenin niteliğini açıklamak için "that" ile bağlanan bölüm kullanılabilir.

- My assumption is that inflation will remain a problem.(S + V + O(S+V+O))
Benim tahminim enflasyonun sorun olarak kalaca??(dır).

2.3. realise / see / .. + that

Bu yapıda "notice, realise, understand, see, hear, imagine" gibi yüklemelerin ardından "that" ile başlayarak bu yüklemine nitelediği unsur anlatılmaktadır. Çeviri ya da kullanım açısından diğer "Noun Clause" yapılardan bir farklılığı yoktur.

- I noticed that he was telling the truth. (S + V + O(S+V+O))
(Ben) onun doğruyu söylemekte olduğunu farkettim.

2.4. İsim, that ..

Bu yapı "Non-defining Relative Clause" ile benzerlik gösterir.

- The report, that he will take measurements, justifies me.
(S(NOUN+THAT+S+V+O) + V + O)
Onun önlemler alacağı (şeklindeki) rapor beni haklı çıkarıyor.

2.5. That ...

- That the budget deficit will increase is obvious
türü bir cümle çeviri açısından sorun oluşturabilmektedir. Bunun nedeni de cümlenin başındaki "That" kelimesine aldanılıp "Bu ..." ile çeviriye başlanmasıdır. Böyle bir çeviri, yukarıdaki örnek cümle açısından, iki yönden yanlıştır.

1. "That" kelimesi "that book/pen/man" gibi yapılarda olduğu gibi

kendisinden sonra gelen ismi niteliyor olsa, bu durumda örnek cümledeki "the" kelimesinin kullanılmaması gerekirdi.
2. Cümle "Bu" kelimesi ile başlanarak aktarılacak ise bu durumda cümle incelendiğinde,

- That the budget deficit *will increase* **is** obvious
S V ?

durumu ortaya çıkacaktır. Yani cümlelerin sonunda yer alan "is obvious" bölümü ortada kalacaktır.

Bu tür cümleler

- That the budget deficit will increase is obvious (S(THAT +S+V+O) + V + O) yapısı taşımaktadır ve cümlelerin başındaki "That" Türkçe'ye "yüklem + -DIĞI / -EcEĞI" şeklinde aktarılır.

Bütçe açığının artacağı ortada(dır).

"That" ile başlayan cümleler "It ... that ..." yapısı ile de oluşturulabilir.

- It is obvious that the budget deficit will increase.

3. "WH" CLAUSE

"Who(m/se), which, where, when, why, how (much / many / far / tall / ..)" gibi yapıların kullanıldıkları cümlelerdir.

3.1. Reported Speech

Konuşan kişinin sorularının aktarımıdır.

- Peter asked where they had put the box. (S+ V+ O(WH+S+V+O))
Peter (onların) kutuyu nereye koymuş olduklarını sordu.

3.2. WH .. + be + (WH ..)

- Why he didn't call the police is a mystery. (S(WH+S+V+O) + V + O)
Onun neden polisi aramadığı bir gizem(dir).

- What I gave Tom was not what he wanted from me. (S(WH+S+V+O) + V + O(WH+S+V+O))
Benim Tom'a verdiğim şey, onun benden istediği (şey) değildi.

3.3. "be" + WH

"To be" yükleminden sonra, öznenin niteliğini açıklamak için "WH" ile bağlanan bölüm kullanılabilir.

- The problem is how the children find the way. (S +V + O(WH+S+V+O))
Sorun çocukların yolu nasıl bulacakları (dır).

3.4. realise/see/.. + WH

Bu yapıda "notice, realise, understand, see, hear, imagine" gibi yükleminden sonra "WH" ile başlanarak bu yükleminden nitelenen unsur anlatılmaktadır. Çeviri ya da kullanım açısından diğer "Noun Clause" yapılardan bir farklılığı yoktur.

- His wife cannot understand why Peter refused the offer. (S + V +

O(WH+S+V+O))

Karısı Peter'in teklifi neden reddettiğini anlayamıyor.

3.5. İsim, WH.

Bu yapı "Non-defining Relative Clause" ile benzerlik gösterir.

- Your question, why Max didn't tell it, is interesting. (S(NOUN, WH+S+V+O) + V + O)

Max'in onu neden anlatmadığı şeklindeki sorun ilginç (tir).

3.6. WH + to

WH kelimesini izleyen bölümde "should" ya da "ought to" kullanılması durumunda bu yapı,

WH + to

olarak kısaltılabilir.

- I don't know where I should go.

to go.

Nereye gideceğimi/gitmem gerektiğini bilmiyorum.

4. "YES/NO" CLAUSE

4.1. Reported Speech

Konuşan kişinin bir soru kelimesi (WH) kullanmadan oluşturduğu soruların aktarılmasıdır.

- My lawyer asked me if /whether I had sent the form. (S + V + O + O(IF+S+V+O))

Avukatım bana (benim) formu gönderip göndermediğimi sordu.

4.2. whether to

"Whether" kelimesini izleyen bölümde "should" ya da "ought to" kullanılması durumunda bu yapı,

whether to

olarak kısaltılabilir.

- The boss doesn't know whether **he should believe his excuse / to believe his excuse.**

Patron onun mazeretine inanmalı mı inanmamalı mı bilemiyor.

4.3. "If" ve "whether" farkı

Kullanım açısından "if" ve "whether" çeşitli farklılıklar gösterirler. "Whether" daha geniş bir kullanım alanına sahiptir.

a) Whether + cümle + V + (O) yapısında "if" kullanılmaması tavsiye edilir.

- Whether he would pass the test was doubtful.
Sınavı geçip geçemeyeceği kuşkuluydu.

b) "be" + whether yapısında "if" kullanılmaz.

- My problem is whether I will get a pay rise.
Benim sorunum zam alıp alamayacağım.

c) "preposition" + whether yapısında "if" kullanılmaz.

- Everything depends on whether they will come on time.
Herşey onların zamanında gelip gelmeyeceklerine bağlı.

d) .., whether yapısında "if" kullanılmaz.

- You have yet to answer my question, whether I can count on your vote.
Daha/Bir de benim, senin oyuna güvenebilir miyim soruma yanıt vermen gerek.

e) whether + to yapısında "if" kullanılmaz.

- I don't know whether to stay.
Kalmalı mıyım, kalmamalı mıyım bilmiyorum.

f) whether or not yapısında "if" kullanılmaz.

- He didn't tell us whether or not he will be staying with us.
Bizimle kalıp kalmayacağını söylemedi.

5. EXCLAMATIVE CLAUSE

- He didn't know what a great chance he had missed.
Nasıl da / Ne de büyük bir şans kaçırmış olduğunu bilmiyordu.
- It is incredible how fast he can run.
O kadar hızlı koşabilmesi inanılmaz (bir şey).

Bu yapı kimi zaman iki ayrı anlam taşıyabilir ve doğru anlamın çıkarılması için cümlenin geçtiği metnin içeriğine bakılması gerekebilir.

- I told her how late she was.
(a) Ona ne kadar geciktiğini söyledim [saatten haber verdim].
(b) Ona ne kadar da geciktiğini söyledim.

- They didn't know what mistake they had made.
Ne hata yaptıklarını bilmiyorlardı.
- They didn't know what a mistake they had made.
Nasıl da (büyük) bir hata yapmış olduklarını bilmiyorlardı.

6. INFINITIVE CLAUSE

Türkçe'ye "yüklem + -mek" şeklinde aktarılabilir.

6.1. To ..

- To join the army was his only dream. (S(TO+V+O) + V + O)
Orduya katılmak tek rüyasıydı.

6.2. To ..+ "be" + to ..

- To challenge him is to risk your life. (S(TO+V+O) + V +O(TO+V+O))
Ona meydan okumak kendi yaşamını riske atmaktır.

6.3. .. object + to

- My father didn't want me to argue with Tom. /my arguing ... (S + V + O + O(TO+V+O))
Babam (benim) Tom ile münakaşa etmemi istemedi.

6.4. İsim, to ..

Bu yapı "Non-defining Relative Clause" ile benzerlik gösterir.

- Your ambition, to become a lawyer, requires hard work. (S(NOUN, TO+V+O) + V + O)
(Senin) avukat olma(k) hevesin sıkı çalışma gerektirir.

Bu yapının benzeri, "It .." ile sık olarak kullanılır.

- It is natural for them to be together.
that they are together.
that they should be together.
- It would be unwise for you to marry her.
if you were to marry her.

7. "-ING" CLAUSE

Türkçe'ye "yüklem + -mek" şeklinde aktarılabilir.

7.1. "-ing" ..

- Watching TV has been his only enjoyment. (S(-ING+O) + V + O)
Televizyon seyretmek onun tek eğlencesi olmuştur.

7.2. "be" + "-ing"

- His first job had been selling computers. (S +V + O(-ING+O))
İlk işi bilgisayar satmak olmuştur.

7.3. İsim, "-ing"

Bu yapı "Non-defining Relative Clause" ile benzerlik gösterir.

- Her thesis, studying cognitive factors, takes up all her time. (S(NOUN, -ING+O) + V + O)
Bilişsel unsurları incelemek konulu tezi tüm vaktini alıyor.

7.4. .. my/his/..(=Possessive) + "-ing"

- I am against their digging the area. (S +V + O(POSSESSIVE+-ING+O))

(Ben) onların bölgeyi kazmalarına kar??yım.

7.5. My/His/..(=Possessive) + "-ing" ..

- My forgetting her name was a great mistake. (S(POSSESSIVE+-ING+O)+V+O)

(Benim) onun adını unutmam/unutuşum büyük (bir) hataydı.

7.6. There ... no /any + -ing ...

Bu yapının Türkçe'ye aktarılması için her zaman kullanılabilecek bir yol önermek olanaksızdır.

- There **was no / wasn't any mistaking** that voice.

O sesi tanımamak / başka seslerle karıştırmak olanaksızdı.

- There **is no / isn't any knowing** what they will do next.

Gelecek sefer ne yapacakları bilinmez.

8. BARE INFINITIVE CLAUSE

8.1. Ettirgen Yapı ("Causative")

a) have so. do stg. = birisine birşeyi rica ya da atama yolu ile yaptırmak.

- We had the waiter clean the table.

Garsona masayı temizlettik.

b) get so. to do stg. = birisine ikna yolu ile birşey yaptırmak.

- Can you get your father to lend you the car ?

Babanı arabayı vermeye ikna edebilir misin ?

c) make so. do stg. = birisine birşeyi (zorla) yaptırmak.

- I'm not guilty ! They made me do it.

Ben suçlu değilim ! Bana onlar yaptırdılar.

d) have / get stg. + V3 = birşeyi yaptırmak

- She has had her hair dyed.

Saçını boyattı.

Bu yapıda "get + V3" yerine göre edilgen anlam taşıyabilir. Örneğin,

- He got himself beaten

cümlesi ettirgen olarak ele alındığında

Kendisini dövürdü anlamı ortaya çıkmaktadır. Oysa yapıyı edilgen olarak ele almak daha iyi olur:

Dayak yedi. /Dövüldü.

İngilizce ettirgen yapıların çevirisi esnasında sorun oluşturmasa da,

yanlışlıkla eklenecek bir "t" harfi yanlış anlam ile sonuçlanabilmektedir. Yani, hatalı olarak "yükleme + -DİrmEk" yerine "yükleme + - DİrtmEk" yapısının kullanılması. İkinci yapının doğru olarak kullanılması aşağıdaki örnekte açıklandığı şekilde olmalıdır.

- I've had the car cleaned. ETTİRGEN
Arabayı temizlettim.

- I've got someone to have the car cleaned.
Arabayı (birisine) temizlettirdim.

8.2. but / except

İstisna belirten durumlarda "but" ve "except" kelimelerinden sonra gelen yükleme "to" almadan kullanılır.

- She did everything but come to the point.
Sadede gelmek dışında herşeyi yaptı.

COMPARISON CLAUSE

1. EŞİTSİZLİK

1.1. "... than" yapıları (= Comparative)

Sıfata "daha" niteliği kazandıran "-er" ve "more" eklenmesi ile oluşan yapılardır.

sıfat + -er / more + sıfat + than

- She is more intelligent than she looks.
(O) görüldüğünden daha zeki(dir).

Bu yapı Türkçe'ye "... -den daha + sıfat" şeklinde aktarılır.

1.2. rather than + sıfat / isim

Bir kıyaslama cümlesi olmamasına karşın bu kullanım sık sık karıştırılmasından ötürü bu bölümde ele alınmaktadır.

- I'd call her hair chestnut rather than brown.
Ben onun saçına kahverengiden çok/ziyade kestane diyeceğim/derdim.

Bu yapı Türkçe'ye "-den çok/ziyade" yapısı ile aktarılır.

1.3. more and more / -er ... -er

"Gitgide", "daha da" anlamını katmak amacı ile kıyaslama yapısının tekrarlanması gerekmektedir.

- It is getting colder and colder.
Hava gitgide soğuyor.
- She is becoming more and more aggressive.
Gitgide saldırganlaşıyor.

1.4. more + isim

"More" kelimesi her zaman bir sıfatı nitelemez. Bazan bir ismin niceliğinin belirtilmesinde de kullanılabilir.

- More people than ever leave their villages for a major city.
Şimdiye kadar olduğundan daha fazla / Görülmedik sayıda insan büyük şehirde yaşamak için köyünü terk ediyor.

1.5. "most" ve "-est" yapıları (= Superlative)

Sıfata "en" niteliği kazandıran "most" ya da "-est" yapılarının eklenmesi ile oluşturulur.

the/my/.. + isim + sıfat + -est / most + sıfat

- My biggest contribution is this monument.
Benim en büyük katkı bu anıt(dır).

Bu yapı Türkçe'ye "en + sıfat + isim" şeklinde aktarılır.

1.6. most + isim

İsim ile kullanıldığı zaman "most" kelimesi bir kıyaslama niteliği getirmemektedir.

- Most people do not care about the dangers of pollution.
Çoğu insan kirliliğin tehlikelerine aldırmaz etmemekte.

Bu yapı Türkçe'ye "çoğu + isim" şeklinde aktarılır.

1.7. The + comparative, the + comparative

- The sooner you come the better (it is).
Ne kadar erken gelersen o kadar iyi (olur).

Bu yapı Türkçe'ye "ne kadar ... o kadar" ile aktarılır.

2. EŞİTLİK

2.1. as + sıfat / zarf + as

- He is as tall as I am / me.
(O) benim kadar uzun boylu(dur).

Bu yapı Türkçe'ye "kadar" kullanılarak aktarılabilir.

"As" yapısı birden fazla anlam için kullanılabilir. Ayrıntılı bilgi için parantez içinde verilen bölüme bakılması gerekmektedir.

as well as - He can't dance as well as me. ("Comparison")

- She is clever as well as (being) beautiful. [=yanısıra]

as long as - My hair is as long as his. ("Comparison")

- I'll work as long as I live. ("Time")

- He can come as long as he is sober. ("Condition")

as soon as - I'll come in as soon as five minutes. ("Comparison")

- As soon as she saw him, she fainted. ("Time")

as far as - I went as far as Istanbul. ("Comparison")

- As far as I know, she is a vet. ("Comment")

2.2. the same + isim + as

- He earns the same (money) as me / I do.
Benimle aynı parayı kazanıyor. / Benim kadar kazanıyor.

3. YETERLİLİK VE FAZLALIK

3.1. Sıfat / zarf + enough (for so.) to + yüklem

- The water is acidic enough to scare people.
Su insanları kaçırtacak kadar asitli.

Bu yapı Türkçe'ye "- Ecek / - Ebilecek" ile aktarılır.

3.2. too + sıfat / zarf (for so.) to + yüklem

- It is too heavy for me to lift.
O benim kaldıramayacağım kadar ağır.

Bu yapı Türkçe'ye "yüklem + - Emeyecek kadar" ya da "yüklem + - Ebileceğinden çok / fazla" yapıları ile aktarılabilir.

4. MUCH/EVEN/FAR/A LOT/A LITTLE/ A BIT/ALL THE + COMPARATIVE

İngilizce'de kıyaslamayı güçlendirmek amacı ile *comparative* yapının önüne çok ya da biraz anlamı taşıyan kelimeler yerleştirilebilir.

Bu yapılar kendi başlarına kıyas oluşturamazlar.

Yani,

* He is **much experienced** than the rest of the applicants
cümlesi hatalıdır. Doğru cümlenin

- He is **much** more experienced than the rest of the applicants
şeklinde olması gerekir.

Bu yapılardan much, far, a lot, even, all the Türkçe'ye **çok** ile, a little ve a bit ise **biraz/ bir parça** ile aktarılabilir.

5. SO ... THAT / SUCH ... THAT

So ... that İngilizce'de

so + sıfat + (that) [1]

so + zarf + (that) [2]

so + sıfat + a(n) + isim + (that) [3]

so + many/much/few/little + isim + (that) [4]

such ... that ise

such + sıfat + isim + (that) [5]

şeklinde oluşturulur.

- The problem was **so difficult that** we couldn't solve it. [1]
Problem o kadar zordu ki çözemedik.

- He spoke **so eloquently that** everybody congratulated him. [2]
O kadar etkili konuştu ki kendisini herkes kutladı.

- It was **so difficult a problem** that we couldn't solve it. [3]

- He has **so many books that** he can't remember how many. [4]
O kadar çok kitabı var ki sayısını hatırlayamıyor.

- He gave **such a wonderful speech that** we were astounded. [5]
O kadar güzel bir konuşma yaptı ki ağzımız açık kaldı.

Bu yapılar Türkçe'ye "o ... kadar ki" şeklinde aktarılır.

TIME CLAUSE

1. TANIM

"Time Clause" yapılarında zaman uyumu kuralına dikkat etmek gerekir. Bu cümlelerde, ana cümle ile yan cümlede kullanılan tense uyumlu olmalıdır. Yani,

PRESENT - PRESENT	I never forget to pray before I go to bed.
PRESENT - FUTURE	Will you be there when I arrive at the airport.
PAST - PAST	When we got there, the film was over.

"Time Clause" yapılarında zaman uyumu kuralına bir tek **since** uymamaktadır.

I've known him since I left school. PRESENT« PAST

2. TIME BEFORE

2.1.Until/Till

KULLANIMI

until/till + isim / cümle / -ing

ÇEVİRİSİ

yüklem + -E / -Inceye kadar [1]

isim + -E kadar [2]

- He worked patiently until he completed polishing. [1]
Cilalamayı bitirene/bitirinceye kadar sabırla çalıştı.

- Until the war, they didn't know any poverty. [2]
Savaşa kadar, yoksulluk nedir bilmediler.

"Until" ve "by" kelimelerinden hangisinin kullanılacağı konusu çeviri ya da İngilizce yazma/konuşma esnasında bir tereddüt konusu olabilmektedir.

"Until" belirli bir zamana kadar süren bir olay ya da durum için kullanılır.

- I have to keep writing until the end of next year.

"By" belirli bir zamanda ya da o zamandan önce oluşan bir olay için kullanılır.

- My book will be finished by the end of next year.

Burada belirtilmesi gereken önemli bir nokta da, "**by**" kelimesinin zaman yapılarında bu tür kullanımında hiçbir zaman bir "conjunction" olarak kullanılamaması, yani, ardından bir S+V+(O) yapısının gelememesidir.

2.2. Before

KULLANIMI

before + isim / cümle / -ing

ÇEVİRİSİ

yüklem + -meden önce

yüklem + -den önce

- They left before the door was opened.

Kapı açılmadan önce gittiler.

2.3. By the time

KULLANIMI

by the time + cümle

ÇEVİRİSİ

yüklem + -Ene kadar

- They will have gone by the time we arrive.

Biz varana kadar onlar gitmiş olacaklar.

3. SAME TIME

3.1. As

KULLANIMI

(just) as + cümle

ÇEVİRİSİ

(tam) ... -(i)ken

- As she was walking down the road, she was hit by a lorry.

Yolda yürürken (ona) bir kamyon çarptı.

3.2. As long as/So long as

KULLANIMI

as long as/so long as + cümle

ÇEVİRİSİ

yüklem + -Dığı sürece/müddetçe

- I'll love you as long as I live.

Seni yaşadığım sürece seveceğim.

3.3. While/(Whilst)

Bu kelimelerden "whilst" çok resmi yapılarda kullanılabilir.

KULLANIMI

while/whilst + cümle [1] / -ing [2]

ÇEVİRİSİ

yüklem + -(i)ken

- They came while I was sunbathing. [1]

Ben güneşlenirken geldiler.

- While walking, he stumbled and fell. [2]

Yürürken sendeledi ve düştü.

3.4. When/Whenever

KULLANIMI

when + cümle [1] / sıfat [2] / -ing [3]; whenever + cümle [4] / sıfat [5]

ÇEVİRİSİ

(her ne) zaman ... -sE

yüklem + - Dığı zaman/-E/İr(i)ken/-Dığı(n)dE/-İnce/ -Dikçe

- When I sleep I always snore. [1]

Ben uyurken hep horlarım.

- Please do your exercise when(ever) possible. [2]

Lütfen mümkün olan bir zaman / fırsat bulduğunda alıştırmayı yap.

- Be careful when lifting this bag. [3]

Bu çantayı kaldırırken dikkatli ol.

- She visits her parents whenever she finds time. [4]

Ne zaman fırsat bulsa anababasını ziyaret eder.

3.5. Now that

KULLANIMI

now that + cümle

ÇEVİRİSİ

için

(Hazır) ... yüklem -Dığı [(n)E] göre

- Now that everybody is here, we can start the meeting.

(Hazır) herkes burada olduğuna göre, toplantıya başlayabiliriz.

3.6. "-ing"

- He came in **shouting**.

Bağırarak girdi.

Bu yapıya benzer bir yapıda hiç yüklem kullanılmamaktadır:

- He came in **drunk**. (= When he came in he was drunk.)

3.7. During

KULLANIMI

during + isim

ÇEVİRİSİ

esnasında

- During the storm, a lot of people hid in the cinema.
Fırtına esnasında bir çok insan sinemaya s???ndı.

4. TIME AFTER

4.1. After

KULLANIMI

after + cümle [1] / -ing [2] / isim [3]

ÇEVİRİSİ

yüklem/isim + -Den/(mesin)in ardından/sonra

- After he had seen the murder, he couldn't sleep whole night. [1]
Cinayeti gördükten sonra bütün gece uyuyamadı.
- After finishing his meal, Peter went to bed. [2]
Yemeğini bitirdikten sonra Peter yatmaya gitti.
- After the riot, everything is calm and quiet. [3]
Ayaklanmanın ardından herşey sessiz ve sakin.

4.2. As soon as

KULLANIMI

as soon as + cümle [1] / -ing [2]

ÇEVİRİSİ

yüklem + -Er yüklem + -mez

- As soon as she saw the poster, she burst out a laughter. [1]
Posteri görür görmez bir kahkaha patlattı.
- As soon as leaving work, he rushes to the bar. [2]
İşten çıkar çıkmaz bara koşar.

4.3. Directly/Immediately

Bu iki yapı da sık kullanılmaz.

KULLANIMI

directly/immediately + cümle

ÇEVİRİSİ

yüklem + -Er yüklem + -mEz

- She smiled immediately she heard the news.

Haberi duyar duymaz gülümsedi.

4.4. Once

KULLANIMI

once + cümle [1] / -ing [2]

ÇEVİRİSİ

Bir kez .. yüklem + -Dımı /-meye gör-

- Once I make make up my mind, nothing can stop me. [1]

Bir kez kararımı verdim mi beni hiçbirşey durduramaz.

- Once signing this contract, you will have to obey the rules. [2]

(=Once you sign this contract ...)

4.5. Since

KULLANIMI

since + cümle [1] / -ing [2] / isim [3]

ÇEVİRİSİ

yüklem + -Den beri/bu yana

- He feels much better since he completed his exams. [1]

Sınavlarını tamamladığından beri kendisini çok daha iyi hissediyor.

- We haven't gone out since visiting you. [2]

Sizi ziyaret etmemizden beri(dir) dışarı çıkmadık.

- I've been typing since 12. [3]

12'den beri daktilo yazıyorum.

4.6. When/Whenever

Kullanım ve çeviri açısından "Same time" başlığı altında ele alınan "when / whenever" ile aynıdır.

4.7. Now that

Kullanım ve çeviri açısından "Same time" başlığı altında ele alınan "now that" ile aynıdır.

4.8. No sooner ... than

KULLANIM

No sooner + had + Subject + V3 + than ..+ Simple Past

(Mutlaka devrik yapıda kullanılır)

ÇEVİRİ

Daha yeni/Henüz ... yüklem + -mıştı ki ...

- No sooner had he left than he heard the explosion.
Daha yeni çıkmıştı ki patlamayı duydu.

4.9. Hardly/Scarcely ... when

Kullanım ve çeviri açısından "No sooner ... than" yapısı ile aynıdır.

Mutlaka devrik yapıda kullanılır.

4.10. On, upon

"-ing" başlığı altında (aşağıda) ele alınmaktadır.

4.11. (only) to ...

Geçici bir durumu göstermek ve durumun ortaya çıkardığı sonucu ifade etmek için kullanılır.

- I rushed to the door **to discover** it was locked
cümlesinde "to discover" yapısı "in order to discover" anlamı **taşımamaktadır**, zira bu anlamı taşıyor olsa kapının kilitli olduğunu bile bile kapıya gitme söz konusu olacaktır.

* Kapının kilitli olduğunu keşfetmek için kapıya koştum.

Bu yapının gerçek karşılığı

... to discover = and I discovered

yaklaşımı ile

Kapıya koştum ve kilitli olduğunu farkettim

şeklinde olacaktır.

- I woke up one morning to find myself on the floor.
Bir sabah uyandığımda kendimi yerde buldum.

- She turned the corner, to find the car gone.
Köşeyi döndü ve arabanın orada olmadığını gördü.

- The curtain parted, to reveal a market scene.
Perde açıldı ve ortaya bir pazar dekoru çıktı.

4.12. yüklem + to + yüklem

Aslında "yüklem + and + yüklem" şeklinde kullanılabilecek bir yapıdır ve uzunca bir süreye bağlı bir sonucu ifade eder.

- She lived to be 100. (= and she became 100.)
- The show went on to become a great success.

5. "-ing"

5.1. Same time (= When)

- Returning to the village, I met an old friend.
Köye döndüğümde eski bir arkadaşla karşılaştım.

- **(On/Upon)** receiving the letter, you should reply immediately.
Mektubu alınca hemen yanıtlaman gerek.

"-ing" yapısı ile "time" ve "reason" anlatıldığı zaman ana cümlenin ve yan cümlenin öznesinin aynı olması gerekir.

- When **I** returned to the village **I** met an old friend. (= Returning to the village I met an old friend.)

5.2. Time after (= When/After)

"Having + V3" yapısı ile oluşturulur.

- Having completed his study he submitted it to the committee. (= After he had completed ...)

5.3. (By) + "-ing"

Bu yapı zaman belirtmesinin yanısıra neden (= reason) de belirtebilir.

- By taking advantage of the darkness, he escaped.
Karanlıktan yararlanarak kaçtı.

5.4. ..., "ing"

- He rose to his feet, spilling coffee on his pants.
(= When he was rising to his feet, he spilt coffee on his pants.)

6. Past participle (= V3)

Bu yapı edilgen (=passive) özellik taşımaktadır.

- (When it is) taken as it is, the sentence will mean nothing.
Olduğu gibi ele alındığında bu cümle bir anlam taşımaz.

CONDITION CLAUSE

1. IF

1.1. First conditional

Şu an ya da geleceğe ait gerçekleşmesi mümkün olasılık anlatır.

KULLANIMI

If + Simple present, Future/Present tense

ÇEVİRİSİ

-EcEk

(Eğer) ... -I/Er ise, ...

-I/Er

- If nothing is done about high rate of population growth, world population will have doubled by the year 2000.

Eğer hızlı nüfus artışı oranı konusunda birşeyler yapılmazsa dünya nüfusu 2000 yılına gelindiğinde iki katına çıkmış olacak.

DEVİRİK YAPI

- Should you see her, give her the message.

Onu görecek olursan mesajı ilet.

1.2. Second Conditional

Şu an ya da geleceğe ait gerçekleşmesi pek mümkün olmayan olasılık anlatır.

KULLANIMI

would (be able to)

If + Simple past, could

might

ÇEVİRİSİ

(Eğer) ... -se(ydi), ... -I/Erdi

- If you were a man, I'd slap you here and now.

Erkek olsaydın seni şimdi şurada seni tokatlardım.

DEVİRİK YAPI

- Were you a man, I'd slap you here and now.

1.3. Third Conditional

Geçmişe ait ve gerçekleşmesi artık mümkün olmayan olasılık anlatır.

KULLANIMI

could

A. If + Past Perfect, would + have + V3 [1]

might

could

B. If + Past Perfect, would + V1 + (now) [2]

might

would

would

C. If + + have + V3, could + have + V3 [3]

could

might

ÇEVİRİSİ

A. -seydi (Eğer) , ... -I/Erdi -miş olsaydı

- If he had known the result he wouldn't have been so happy. [1]
Sonucu bilmiş olsaydı o kadar mutlu olmazdı.

B.

-seydi (Eğer) , (şimdi) ... -I/Erdi -miş olsaydı

- If you had been more careful, you'd be earning more. [2]
Daha dikkatli olmuş olsaydın (şimdi) fazla kazanıyor olurdun.

C.

-seydi (Eğer) , ... -Ebilirdi -miş olsaydı

- I could have helped him if I could have swum. [3]
Yüzebilseydim ona yardım edebilirdim.

DEVİRİK YAPI

- Had he been more careful, he could have won.

1.4. If + should

Az bir gerçekleşme olasılığı gösterir.

- If you should see him, let me know.
Onu göreceksen olursan haberim olsun.

1.5. If + happen to

"If + should" yapısı ile aynı anlamdadır.

1.6. If + were to

"Were to" yapısı gelecekte gerçekleşme olasılığı az bir olayı anlatmada kullanılabilir.

- What would you do if a war were to break out ?

Savaş çıkacak olsa ne yapardın ?

"Were to" yapısı zorlayıcı bir öneri ifade edebilir.

- If you were to move your chair a bit, we could all sit down comfortably.

Sandalyeni biraz oynatırsan hepimiz rahatça oturabiliriz.

1.7. If it weren't for

Bu yapı olayın bir başka olayı değiştirdiğini/etkilediğini göstermede kullanılır.

- If it weren't for his wife's money, he'd never be a boss.

Karısının parası olmasa asla patron olamaz.

1.8. If it hadn't been for

"If it weren't for" yapısının geçmiş zaman halidir.

- If it hadn't been for your help, she could have gone to prison.

Senin yardımın olmasa hapisaneye düşebilirdi.

1.9. But for

"If it hadn't been for" yapısı ile aynı anlamı taşır.

- But for you, I could have given up long ago.

Sen olmasan uzun süre önce vazgeçmiş olurum.

1.10. If only (= I wish ...)

A) If only + Past tense

- If only I had more money, I could buy a drink.

(Keşke) daha fazla param olsaydı, içecek birşey alırdım.

- If only you hadn't told Jackie the truth, everything would have been all right.

(Keşke) Jackie'ye gerçeği anlatmamış olsaydın, herşey yolunda olurdu.

B) If only + would/could

Bu yapı istek/amaç belirtir.

- If only she wouldn't speak all the time, she'd make a perfect guest.

(Bir de) sürekli konuşması olmasa kusursuz bir konuk olurdu.

- If only he wouldn't snore !

Bir de horlamasa !

2. AS LONG AS, SO LONG AS

KULLANIMI

as long as, so long as + cümle

ÇEVİRİSİ

- Dığı sürece/takdirde

- She can come in as long as she promises to keep silent.
Sessiz durmaya sz verdiği takdirde ieri girebilir.

3. ASSUMING, PROVIDED, PROVIDING, SUPPOSING

KULLANIMI

assuming/provided/providing/supposing + (that) + cmle

ÇEVİRİSİ

Assuming/supposing –Dığını varsayarsak/varsayınca

Provided/providing –mesi koşulu ile/-Dığı takdirde

- Assuming that the journey will take a full day, we may except him any minute.
Yolculuğun bir tam gn sreceğini varsayarsak onu her an için bekleyebiliriz /
her an gelebilir.

- You can borrow the car provided that you promise to drive carefully.
Dikkatli srmeye sz verdiğin takdirde arabayı dn alabilirsin.

4. IN CASE

KULLANIMI

in case + cmle

ÇEVİRİSİ

- se diye

- Buy another bottle of coke in case more people come.
Fazla insan gelirse diye bir şişe kola daha al.

Bu yapı "in case of + isim/-ing" (... "**durumunda**") şeklinde de kullanılabilir.

- In case of a fire, use the side doors.

- In case of meeting him, do not offer to shake hands.

"Just in case" kullanımını ise "**ne olur ne olmaz**" anlamını yansıtır.

- "Why do you always carry that umbrella ?"

- "Just in case."

5. IN THE EVENT THAT, JUST SO (THAT), ON CONDITION (THAT)

KULLANIMI

in the event that

just so (that) + cmle

on condition (that)

ÇEVİRİSİ

-mesi durumunda/-Dığı takdirde

- In the event that the police ask you your address, you are not legally bound to give it.

Polis adresinizi soracak olursa/Polisin adresinizi sorması durumunda yasal aıdan

söylemek zorunda değilsiniz.

6. UNLESS

KULLANIMI

unless + cümle

ÇEVİRİSİ

-mez ise/-memesi durumunda

- I'll quit unless I'm given a pay rise.
Maaşım artırılmazsa ayrılacağım.

7. GIVEN

KULLANIMI

given (that) + cümle

ÇEVİRİSİ

olsa, -mesi durumunda

- Given that $x = y$, then $n(x+a) = n(y+a)$ must also be true.
 $x = y$ ise bu durumda $n(x+a) = n(y+a)$ 'nın da doğru olması gerekir.

Given yapısı "rağmen" anlamını taşıyan cümle olarak da kullanılabilir.

8. WISH

Dilek belirten bir yapı olarak "I wish / He wishes / .. " çeşitli zamanlarla birlikte kullanılabilir. Bu zamanın seçimi elbette cümlenin oluşturulduğu duruma bağlıdır.

Durum

Wish

(Simple Present)

I'm not rich.

I wish I was/were rich.

I don't earn a lot.

I wish I earned a lot.

She talks a lot.

I wish she didn't talk a lot.

(Present Continuous)

It's raining.

I wish it wasn't/weren't raining.

She is studying.

I wish she wasn't/weren't studying.

(Simple Past)

She didn't come.

I wish she had come.

(Present Perfect)

He has lost it.

He wishes he hadn't lost it.

("Will")

You will always complain.

I wish you wouldn't complain.

He will sing all the time.

I wish he wouldn't sing.

Bu yapılar Türkçe'ye "keşke" olarak aktarılabilir.

PLACE CLAUSE

1. WHERE

KULLANIMI

where + cümle

ÇEVİRİSİ

yüklem + -Dığı yerde

- Where I come from, this is called injustice.
Benim geldiğim yerde buna haksızlık derler.

2. WHEREVER

KULLANIMI

wherever + cümle

ÇEVİRİSİ

(neresi olursa orada)

yüklem + -Dığı her yer(d)e/yerin

- They went wherever they expected to find work.
İş bulmayı umdukları her yere gittiler.

CONCESSION CLAUSE

1. CÜMLE İLE KULLANILANLAR

1.1. Although / Though

"yüklem" + -mesine rağmen/karşın; -Dığı halde

- Although he is young, he is not inexperienced.

Genç olmasına karşın tecrübesiz değil.

Devrik yapı ile de kullanılabilir.

- Careful though/as she was, she couldn't prevent the accident.

(=Although she was ...)

1.2. Even if/Even though

Türkçe'ye çevirisi "although" ile aynıdır. "**Even if**" "-se bile" olarak aktarılabilir.

- He borrowed my jacket even though I'd told him not to.

Almamasını söylememe rağmen ceketimi ödünç aldı.

- You have to be on time even if the lesson starts very early.

Ders çok erken başlasa bile dakik olmalısın.

1.3. Whereas

Türkçe'ye "although" gibi ya da "... ise de", "... iken" ile aktarılır.

- Whereas he has plenty of money, he has no-one to trust.

Çok parası varsa da güvenileceği bir tek kimsesi yok.

1.4. While /Whilst

Türkçe'ye "although" gibi aktarılır.

- While he is rather nice, sometimes he is a menace.

Oldukça sevimli olmasına rağmen bazen bir başbelası.

1.5.

Despite

In spite of

Irrespective of + **the fact that**

Regardless of

Notwithstanding

Türkçe'ye "... (gerçeğin) e karşın/rağmen" ile aktarılırlar.

- Despite the fact that he is rather nice, sometimes he is a menace.

(=Although he is ...)

1.6. As

Devrik yapı durumunda "rağmen" anlamı taşıyabilir.

- Tired as I was, I went on walking.
(=Although I was tired ...)
- Change your mind as you will, you will gain no support.
(=Although you may change ...)

Bu yapı "Reason " veya "Similarity Clause" olarak da kullanılabilir.

"As" kelimesi yerine "that" kullanıldığı da görülür.

- Fool that he was, he made no mistakes.
Aptal olmasına rağmen hiç hata yapmadı.

1.7. As ... as

Bu yapı ender olarak kullanılır.

- As widespread as his fame may be, he is not well-known in this part of the country.
(=Although his fame may be widespread, ...)

2. CÜMLE İLE KULLANILMAYANLAR

2.1. Despite/In spite of

KULLANIMI

isim [1]
despite/in spite of + -ing [2]

ÇEVİRİSİ

yüklem + -mesine rağmen/karşın
isim + -E rağmen/karşın

- He came in spite of his illness. [1]
being ill. [2]
Hastalığına/Hasta olmasına rağmen geldi.

2.2. Irrespective of, Regardless of, Notwithstanding

KULLANIMI

irrespective of isim
regardless of +
notwithstanding WH

ÇEVİRİSİ

isim + -E rağmen/karşın
yüklem + -mEsInE rağmen/karşın
"göz önüne alınmaksızın"

- Regardless of whatever he may say, do it as you please.
Onun ne diyebileceğini düşünmeksizin, dilediğin gibi yap.

2.3. ..., still / yet

KULLANIMI

..., still/yet + -ing [1] / cümle [2]

ÇEVİRİSİ

yine de, ancak, fakat, bun(lar)a karşın

- He suffered a lot, yet never giving in. [1]

he never gave in. [2]

Çok acı çekti ama asla pes etmedi.

3. Given (that)

Yerine göre koşul anlamı da verebilen bu yapı pek sık kullanılmamaktadır.

- Given her charm, she is alone.

that she has charm, she is alone.

Çekici olmasına rağmen/Cazibesine rağmen, yalnız.

CONTRAST CLAUSE

Yapı olarak "Concession Clause" ile aynıdır. "Whereas, while, whilst" ile oluşturulur ve Türkçe'ye en basit olarak "oysa" kelimesi ile aktarılır.

REASON CLAUSE

1. CÜMLE İLE KULLANILANLAR

1.1. Because, As, For, Since

Türkçe'ye "yüklem + -I için / -IndEn ötürü / dolayı", "yüklem + -mEsI nedeniyle / sebebiyle" şeklinde aktarılırlar.

- Because he worked so hard, he deserved a holiday.

O kadar çok çalıştığı için bir tatili haketti.

"As" kelimesi devrik yapı kullanılarak da "Reason Clause" oluşturabilir. Aynı yapı "Concession Clause" için de geçerli olduğu için hangi anlamın çıkarılması gerektiğine dikkat edilmesi gerekir.

- Tired as she was, she went on walking. [Concession]

- Tired as she was, she stopped walking. [Reason]

Yorgun olduğu için yürümeyi kesti.

1.2.

Because of

Due to

Owing to + **the fact that**

On account of

Türkçe'ye "[gerçeği(nden)] ötürü / yüzünden / sayesinde" şeklinde aktarılırlar.

- Owing to the fact that Tom didn't know any French, they were able to speak comfortably in his presence.

Tom'un hiç Fransızca bilmemesinden ötürü onun önünde rahatça konuşabildiler.

2. CÜMLE İLE KULLANILMAYANLAR

2.1. Because of, Due to, Owing to, On account of

KULLANIMI

because of

due to + isim + ("ing") [1]

owing to + my/his/.. + "-ing" [2]

on account of

ÇEVİRİSİ

Türkçe'ye "because" ile aynı şekilde aktarılırlar.

- Because of rain the rescue operation had to be stopped. [1]

Yağmurdan ötürü kurtarma çalışmasının durdurulması gerekti.

- Owing to his trying to save the situation, a scandal was prevented. [2]
Onun durumu kurtarmaya çalışması sayesinde bir skandal önlendi.

2.2. "-ing" ...,

- Seeing that it was likely to rain, he stayed in.
(=Because/When he saw ...)
- Knowing their tastes, she was able to bring a good gift.
(=Because she knew ...)
- Having completed the task, they had a break
(=Because/After they had completed ...)

2.3. Past participle (= V3)

Bu yapı edilgen (= passive) özellik taşır.

- Constructed according to my specifications, the building was able to withstand the earthquake.
(=Because it was constructed ...)

3. DİĞER YAPILAR

3.1. As long as

KULLANIMI

as long as + cümle

ÇEVİRİSİ

- DIĞI sürece / müddetçe

- As long as he doesn't disturb me, it is okay.
Beni rahatsız etmediği sürece sakıncası / sorun yok.

3.2. Inasmuch as, Inasmuch as

"Because" anlamı taşıyan bu yapılar resmi durumlarda kullanılır.

- Thomas is also guilty, inasmuch as he knew what they were going to do.
(..., because he knew ...)

3.3. In that

KULLANIMI

in that + cümle

ÇEVİRİSİ

-mEsI açısından/yüzünden, -DIĞI için

- The evidence is invalid in that it was obtained through illegal ways.
Yasadışı yollardan elde edildiği için delil geçersiz.

3.4. Now that

"Time Clause" yapılarında ele alınan "Now that" ile aynı anlamı taşır.

3.5. (The reason) why

KULLANIMI

(The reason) why + cümle + "be" + because/that ...

ÇEVİRİSİ

-mE("kişi eki")In(In) nedeni/sebebi ... (-dIr)

- The reason (why) they lost is that/because they did not know the rules.
Kaybetmelerinin nedeni kuralları bilmemeleridir.

3.6. While

KULLANIMI

while + cümle

ÇEVİRİSİ

hazır ... olduğuna göre/-mİş iken

- While you are in the kitchen, can you bring me a knife ?
Hazır mutfaktayken bana bir bıçak getirir misin ?

3.7. With

KULLANIMI

isim + "-ing" [1]

(with) +

isim + to + yüklem [2]

ÇEVİRİSİ

"var iken", -mekte iken, -DIĞI için, -DIĞIndEn ötürü

- (With) the exams coming, we have no time for a social life. [1]
Sınavlar yaklaş(yo)rken sosyal yaşantı için hiç vaktimiz yok.
- With so many children to support, they both have to work. [2]
Bakmaları gereken o kadar çocuk varken ikisinin de çalışması gerek.

3.8. What with

"With" yapısı ile aynıdır.

PURPOSE CLAUSE

1. (IN ORDER) TO, SO AS TO

KULLANIMI

in order (not) to / so as (not) to + yüklem

ÇEVİRİSİ

yüklem + -mEk için

- To open the lid, turn it left.
Kapağı açmak için, sola çevirin.
- They left the door open in order for me to hear what they were talking about.
Ne hakkında konuştuklarını işitmem için kapıyı açık bıraktılar.
- She has to hurry in order not to be late.
Geç kalmamak için acele etmesi gerek.

"So as to" yapısının aşağıdaki örnekte görülen kullanımına sık rastlanmaktadır.

- He never stayed in one place so long as to be recognised.

Bir yerde tanınabileceği kadar uzun süre hiç kalmadı.

"To+ yüklem" yapısı "amaç (=Purpose) dışında başka anlamlar taşıyabilir.

2. IN ORDER THAT

KULLANIMI

in order that + cümle

ÇEVİRİSİ

yüklem + -sIn diye / -mEk için

- The school closes early in order that the children can get home before dark.
Çocuklar hava kararmadan evlerine varabilsinler diye okul erken kapanıyor.

3. FOR FEAR (THAT)

KULLANIMI

for fear that + cümle

ÇEVİRİSİ

yüklem + -mEk /... olur + korkusu ile

- They left early for fear that they'd miss the train.
Treni kaçıрма korkusu ile erkenden çıktılar.

4. LEST

Resmi (= formal) nitelik taşıyan cümlelerde kullanılır.

KULLANIMI

lest + cümle

ÇEVİRİSİ

yüklem + -mEmEk için / -mEsIn diye

- They checked the list again lest they should leave something behind.
Geride bir şey unutmamak için listeyi yeniden incelediler.

RESULT CLAUSE

1. SO (THAT), SUCH THAT

KULLANIMI

so (that), such that + cümle

ÇEVİRİSİ

böylece, bu yolla, öyle ki, -sIn diye

- We announced the test results immediately so that those who failed wouldn't have to wait.

Başarısız olanlar beklemek zorunda kalmasın diye sınav sonuçlarını anında açıkladık.

- They had considered all the possibilities in preparing the leaflet, such that even the most inexperienced would be

able to inform the candidates of the requirements for application.

Kitapçığı hazırlarken bütün olasılıkları göz önünde bulundurmuşlardı, öyle ki en tecrübesizler bile adayları

başvuru koşulları konusunda bilgilendirebilirdi.

2. THEREBY

KULLANIMI

thereby + -ing

ÇEVİRİSİ

böylece, bu yüzden, bu yolla, sonuçta

- Because he was so young and fiery, he drove the sport car at top speed, thereby deserving three different traffic tickets.

Genç ve ateşli olduğu için spor arabayı son sürat kullandı ve sonuçta üç ayrı ceza makbuzunu haketti.

SIMILARITY CLAUSE

1. (JUST) AS

KULLANIMI

(just) as + cümle [1] / it is/was/.. [2]

Kimi zaman "as" yerine "the way" kullanılabilir.

ÇEVİRİSİ

gibi,

- She is a fine singer, just as her father used to be. [1]
Eskiden babasının olduğu gibi, iyi bir şarkıcı.

- In autumn, as (it was) in spring, there were floods. [2]
Sonbaharda, ilkbahardaki gibi, sel vardı.

Bu yapı resmi (= formal) nitelik taşıyan anlatımlarda devrik yapı (= inversion) kullanılarak oluşturulabilir.

- He was Catholic, as were most of his friends.
Katolikti, dostlarının çoğu gibi.

- He believed, as did all his colleagues, in the supremacy of the institution he worked for.

Tüm iş arkadaşları gibi o da çalıştığı kurumun üstünlüğüne inanmaktaydı.

2. LIKE

KULLANIMI

like + isim / him/her/... ; like + cümle (> AmE)

ÇEVİRİSİ

gibi, benzer

- My sister isn't much like me.
Kızkardeşim fazla bana benzemez.

3. AS IF, AS THOUGH

KULLANIMI

as if, as though + cümle

ÇEVİRİSİ

(sanki) ... (-miş) gibi

- You look as if you are about to cry.
Ağlayacakmış gibisin.

EXCEPTION CLAUSE

1. BUT (THAT)

Resmi (= formal) nitelik taşıyan anlatımlarda kullanılır.

KULLANIM

but that + cümle [1]

but for me/him/.. to + yüklem [2]

ÇEVİRİSİ

dışında, haricinde

- Nothing would stop them but that the President (should) make a speech. [1]

Onları Başkan'ın konuşma yapması dışında hiçbirşey durdurmuyordu.

- Nothing would stop them but for the President to make a speech. [2]

2. EXCEPT (THAT), EXCEPTING THAT

KULLANIMI

except/excepting (that) + cümle

ÇEVİRİSİ

ama, fakat, ancak, haricinde, dışında

- We would most happily help you, except we are in need of cash.

Size büyük bir memnuniyetle yardım ederdik ama nakit sıkıntısındaız.

3. SAVE THAT

KULLANIMI

save that + cümle

ÇEVİRİSİ

dışında, haricinde

- The company has lost almost all its possessions, save that they still hold a small share in a vast piece of land.

Şirket, geniş bir arazinin ufak bir hissesine halâ sahip olması dışında, tüm mal varlığını yitirdi.

4. ONLY

Günlük konuşma dilinde kullanılır.

KULLANIMI

only + cümle

ÇEVİRİSİ

fakat, ancak, ama

- I'd love to come, only I have no time.

Gelmeyi çok isterim ama hiç vaktim yok.

COMMENT CLAUSE

1. TANIM

Cümle içinde paranteze alınmış bir fikir, yorum, yargı görevi üstlenen ifadelerdir. Cümle içinde altı değişik yapıda kullanılabilirler.

2. CÜMLE

- There were no applicants, I believe, for that job.

En sık kullanılan yapılar şunlardır.

God knows **Tanrı bilir (ya)**

Heaven knows **Tanrı bilir (ya)**

it grieves me to tell you **üzülerek söylüyorum**

it has been claimed **iddiaya göre**

it is reported **bildirildiğine göre**

it is rumoured **söylentiye göre**

it is said **denildiğine göre/ denir ki**

it is true **şurası da doğru ki/ Doğru olan şu ki**

it may interest you to know **öğrenmek ilgini(zi) çekebilir**

it pains me to tell you **üzülerek söylüyorum**

it seems **görünüşe göre, görünüşe bakılırsa**

it transpires **söylenildiğine göre**

I admit **bence de/ kabul ediyorum**

I agree **bence de/ kabul ediyorum**

I ask myself **diye sormaktayım**

I assume **sanırım**

I believe **bence/ sanırım**

I can see **gördüğüm kadarı ile**

I claim **bence**

I consider **bence**

I daresay **sanırım**

I don't deny **kabul**

I doubt **hiç sanmam ama/ pek sanmasam da/ korkarım**

I expect **umarım**

I fear **korkarım**

I feel **bence**

I guess **sanırım**

I hear **duyduğuma göre**

I have heard **duyduğuma göre**

I have heard tell **söylenenlere göre**

I have no doubt **hiç kuşkum yok**

I have read **okduğuma göre**

I have to say **belirtmeliyim ki**

I hope **umarım**

I imagine **sanırım**

I know **bildiğime göre/ biliyorum**

I may assume **sanırım**

I'm afraid **korkarım**

I'm convinced **eminim/ inanıyorum ki**
I'm delighted to say **sevinerek söylüyorum (ki)**
I'm glad to say **sevinerek söylüyorum (ki)**
I'm happy to say **sevinerek söylüyorum (ki)**
I'm pleased to say **sevinerek söylüyorum (ki)**
I'm sorry to say **üzülerek söylüyorum (ki)**
I'm sure **eminim**
I'm told **bana anlatılana göre/ duydum ki**
I must admit **kabul/ itiraf etmeliyim ki**
I must say **söylemem gerekir ki**
I must tell you **anlatmam gerekir ki**
I presume **sanırım**
I regret **korkarım/ ne yazık ki**
I regret to say **üzülerek söylüyorum (ki)**
I remember **hatırlıyorum (da)**
I see **bence**
I suppose **sanırım**
I think **bence**
I understand **anhyorum ki/ bence**
I venture to say **diyebilirim ki**
I wish **keşke**
I wonder **acaba**
mind you **hatırlarsan(ız)**
one hears **söylenenlere göre**
they allege **iddiaya göre**
they claim **iddiaya göre**
there is on doubt **kuşkusuz**
they say **dediklerine göre**
you can see **gördüğün(üz) gibi**
you know **biliyorsun(uz)**
you may have heard **duymuş olabileceğin(iz) gibi**
you may know **belki biliyorsun(uz)**
you must admit **kabul etmelisin(iz) ki**
you realise **anlayacağın(ız) gibi**
you see **gördüğün(üz) gibi**

3. AS + CÜMLE

- I'm working overtime, as you know.

En sık kullanılan yapılar şunlardır:

as everybody knows **herkesin bildiği gibi**

as it appears **görünüŖe göre**
as it happens **öyle oldu ki/ tesadüf bu ya**
as (it) is common knowledge **bilindiği gibi**
as it may interest you to know **öğrenmek isteyebileceğin gibi**
as (it) often happens **hep olduğu gibi**
as it seems **görünüŖe göre**
as it seems likely **muhtemelen**
as it transpires **göründüğu gibi**
as (it) was pointed out **belirtildiği gibi**
as (it) was said earlier/later **anlatıldığı gibi**
as I can see (it) **gördüğüm kadarı ile/ bence**
as I have said **söylediğim gibi**
as I interpret it **bence/ bana göre**
as I'm told **duyduğuma göre**
as I remember **hatırladığım kadarı ile**
as I say **dediğim gibi**
as I see (it) **bence/ bana göre**
as I take it **bence/ bana göre**
as I understand **bence/ bana göre**
as you know **bildiğim kadarı ile**
as you may have heard **duymuŖ olabileceğin(iz) gibi**
as you may remember **hatırlayacağın(iz) gibi**
as you said **dediğin(iz) gibi**
as you say **dediğin(iz) gibi**
as (it) was/seemed natural **normal göründüğu kadarı ile/göründüğünden ötürü**
as (it) was expected **beklenildiği gibi**

4. WHAT ...

Türkçe'ye " ... olan Ŗey/olan yan(1)" ile aktarılabilir.

- What was more upsetting, we lost our luggage.

En sık kullanılan yapılar Ŗunlardır:

What is more surprising/upsetting/gladdening **iŖin en/daha (da) ... (olan) yanı ...**

What is more to the point **dahası, üstelik, üstüne üstlük.**

5. TO+ YÜKLEM

- To be fair, I lost the money.

En sık kullanılan yapılar Ŗunlardır:

to be fair **açıkçası**

to be frank **açıkçası**

to be honest **açıkçası**

to be precise **kesin konuŖmak gerekirse/ tam olarak**

to be serious **ciddi olmak gerekirse**

to be truthful **açık konuŖmak gerekirse**

to put it briefly **kısacası**

to speak candidly **açıkcası**

6. "-ING"

- I doubt, speaking as a layman, that his views are our salvage.

En sık kullanılan yapılar şunlardır:

broadly speaking **genelde/ genele konuşulursa**
figuratively speaking **örneğin/ genele konuşulursa**
generally speaking **genel anlamda/ genele konuşulursa**
loosely speaking **genel anlamda/ genele konuşulursa**
putting it crudely **kabaca anlatılırsa**
putting it mildly **kısacası**
speaking frankly **işin doğrusu**
speaking generally **genel anlamda/ genele konuşursak**
speaking personally **bence**

7. PAST PARTICIPLE (= V3)

- Stated plainly, he has no chance of winning.

En sık kullanılan yapılar şunlardır:

put bluntly **kabaca anlatırsak**
put in another way **diğer bir deyişle**
rephrased **diğer bir deyişle**
stated quite simply **basitçe anlatılırsa**
worded plainly **basitçe anlatılırsa**

VERBLESS CLAUSE

Bu tür cümleler İngilizce'de fazla kullanılmaz ve çeviri açısından önemli bir sorun oluşturmaz.

- He waited, anxious for a reply. (= he was anxious for a reply)
- She was standing, a statue of innocence. (= she was like a statue of innocence)

Örneklere de görülebileceği gibi, yüklem taşımayan yan cümle ayrı bir cümle gibi ele alınmaktadır. Çeviri işleminin de buna göre yapılması gerekir.

İSİM (=NOUN) VE UYGUN "ARTICLE" SEÇİMİ

1. Tanım: "a(n)" ve "the"

"Article" seçimi çeviri işlemlerinde çoğu zaman bir sorun haline gelmektedir. "A(n)" (=Indefinite article) ve "the" (=Definite article) isimlerle birlikte kullanılırlar.

Bu iki kelimenin nasıl ve ne durumlarda kullanıldıklarına geçmeden önce, isim yapılarını incelemek yararlı olabilir.

2. Sayılabilir ve sayılamayan isim

İsim, sayılabilen ve sayılamayan olarak sınıflandırılabilir:

Sayılabilen (=countable) isim

a) Tekil (=singular)

cat, leaf, man, person, iron (= ütü)

b) Çoğul (=plural)

cats, leaves, men, people/persons, irons

Sayılamayan (=uncountable) isim

a) Somut (=concrete)

water, oil, sugar, iron (= demir)

b) Soyut (=abstract)

happiness, wealth, boredom

3. Kullanım alanları

"A(n)" sadece sayılabilen tekil isimler ile kullanılır. Kendisini takip eden isim sesli bir harf (a, e, i, o, u) ile telaffuz edilerek (**yazılarak değil**) başlarsa, "an" kullanılır.

an apple, an eagle, an iron, an orange, an umbrella

fakat

a **u**niversity student

(u harfi "yu" olarak telaffuz edilmekte)

an **h**our

(sessiz olan h harfi telaffuz edilmemekte; {h}our)

"The" bütün isimlerle birlikte kullanılabilir. Bir ismin her zaman bir "article" alması gerekli ya da mümkün değildir.

4. "A(n)" : Kullanıldığı yerler

4.1. Bilinmeyen ve önceden belirginleştirilmemiş

Herhangi biri, hangisi olduğu farketmez

- I have never seen an elephant.
- We are looking for a person to help us in the home.

Sözü edilen şeyin, ait olduğu sınıfın/türün herhangi bir üyesi olması

- A screwdriver is a tool.

Bu kullanımda çoğul isim de mümkündür.

- Screwdrivers are tools.

Genel nesnelere yerine belirginleştirilmiş nesnelere kullanılması durumunda çoğul isim kullanmak gerekir.

- Cars are parked at owners' risk. (Cars = Buraya park edilen belirgin arabalar)

Tereddüte düşülmesi durumunda en iyisi çoğul isim kullanmaktır.

... de/başına

- 60 miles an hour
- Three times a week
- Ten pence a kilo

4.2. Bilinen fakat önceden belirginleştirilmemiş

Özel biri, fakat henüz belirginleştirilmemiş

- I have found a good job at last.
- She is a very old friend of mine.

- A Mr Nash called to speak to you.
(Mr Nash diye biri ...)

Bir tür/örnek

- We have a good climate.
- What a strange man he is !
- I have never heard such a thing !

Meslek

- I am a teacher by profession.
- To be a good MP, you must be a good speaker.

5. "The" - Kullanıldığı yerler

5.1. the + az önce/daha önce sözü geçmiş olan

- "I've got an orange and some apples. Who wants the orange ?"
- "You have the orange and I'll have the apples."

5.2. the + belirginleştirilmiş isim

- The dogs in our street are very noisy.
- The Englishmen we met at the party knew a little Turkish.

5.3. the + eserde sözü geçen kişi(ler)/nesne(ler)

- The Elephant and the Mouse
- The Longest Day

- The Mousetrap

5.4. the + tek olan şey

- They toured the world together.
- The earth goes round the sun.
- She lives in the United States now.

5.5. the + "superlative"

- the best/most recent/latest project

5.6. the + "ordinal" sayı

- the first/last/next race

5.7. the + hayali bir türün/sınıfın temsilcisi olan tekil isim

- The Panda is in danger of extinction.
- The computer has replaced the typewriter in the office.

5.8. the + sıfat = o sıfat ile nitelenen grubun tümü

- The young do not listen to the old.
(= Young people do not listen to old people.)

Tekil kişiler için "sıfat + person/man/.." kullanmak gerekir.

- a/the young person/man/woman/..

5.9. the + yer ismi = o yerin amacına uygun bir eyleme katılmaması

- She went to the prison (□□ mahkum olarak **değil**)
- I would like to live near the sea.

5.10. the + yer = içinde bulunulan durumdan ötürü tanımlanabilen yer

Her insanın kendisine özgü bir çevresi olduğu ve o kişinin o çevreye ait herşeyi tanımlayabileceği düşünülürse, o çevreye yakın olan bir kimse (akraba, arkadaşı, aynı şehirli gibi) açısından da o çevre tanımlanabilir özelliktedir.

- I must go to the bank

cümlesindeki "the bank", konuşanı tanıyan bir kimse açısından belirgin bir bankayı niteler.

- There is funny animal in the garden.

5.11. the + otel / tiyatro / sinema/.. ismi

- the Hilton
- the Akün

Ayrıca

- the theatre/cinema/opera/concert

5.12. the + çoğul yer ismi

- the Netherlands
- the Azores
- the United States
- the Alps

5.13. the + sayılabilir bir isim içeren yer isimleri

Canal	the Sues/Panama Cana
Channel	the English Channel
Desert	the Sahara (Desert)
Gulf	the Gulf, the Gulf of Mexico
Islands/Isles	the British Isles, the Virgin Islands
Kingdom	the United Kingdom
Mountain range	the Rocky Mountains
Ocean	the Indian Ocean
Republic	the Republic of Turkey

River	the (River) Nile
Sea	the Mediterranean (Sea)
State(s)	the Gulf States, the United States of America
Straits	the Bering Straits
Union	the Union of South Africa

Yer darlığından ötürü haritalarda "the" genelde kullanılmaz.

5.14. the + milliyet belirten sıfat

- the British
- the English
- the Spanish

Bazı milliyetlerden söz ederken, çoğul isim kullanılır.

- (the) Russians/Arabs/Turks/Scots/..

5.15. the + bilim ve teknoloji ile ilgili kelime

- I hate the telephone.

5.16. the + müzik aleti

- I'd like to learn the guitar.

Caz ve pop terminolojisinde genellikle "the" kullanılmaz.

5.17. the + gazete ismi

- the Times

Dergi isimleri "the" almaz.

- Times (Magazine), Scala

5.18. the + A of B (A ve B birer isim)

- the University of Oxford

5.19. the + gemi ismi

- The Queen Mary

5.20. the + space = bir alanda boş yer

- He tried to park his car but the space was not big enough.

"The" kullanılmazsa "space" kelimesi "**uzay**" anlamı taşır.

5.21. all the / the whole

a) all

the

all + my/your/. + isim

this/these

- all the time
- all my life
- all this confusion

all + çoğul isim ("every" anlamında)

- All Indian tribes were killed off.
(Her bir ... .)

b) whole

the

my/your/.. + whole + isim

this

- the whole life
- my whole life
- this whole confusion

whole + çoğul isim ("complete", "entire" anlamında)

- Whole Indian tribes were killed off. (= kimse sağ kalmadı)

the

the whole of + my/your/. + tekil isim

this/that

- the whole of the time
- the whole of my life
- the whole of this confusion

6. "The" - Kullanılmadığı yerler

6.1. A + B (A ve B birer isim)

- Oxford University
- London Bridge
- Turkish Republic
- Atatürk Airport

Bu yer isimlerinde "the" kullanılmamasının bir diğer nedeni de birer bölge ya da kişi adı taşımalarıdır.

6.2. türü / sınıfı temsil eden çoğul / sayılamayan isim

- Pandas are in danger of extinction.
- Sugar is bad for you.
- Money can bring happiness.

6.3. yerin amacına yönelik eyleme katılma durumu

- He was sent to prison for 2 years (mahkum olarak).
- He is a fisherman. He spends his time at sea.

6.4. "ordinal" sayı + yarışmada durum belirten isim / ödül

- She won first prize for her essay.
- The Irish contestant was in second place.

6.5. ünvan (+ kişinin soyadı)

- I want to see the Captain, but Captain Smith.
- Hello, Captain.

6.6. kıta, tekil ülke / şehir ismi

- Asia, Africa, South America, Great Britain, New York, Germany

6.7. tek dağ ve ada ismi

- Mount Everest
- Cyprus, Long Island

6.8. göl ismi

- Lake Erie

6.9. "preposition" + isim

- on time, for example, in turn, in harmony, at night.

Fakat

- in the morning/afternoon/evening

ve

- in spring
- during + (the) + autumn
- before summer
- winter

6.10. yüklem + isim

Artık birer terim haline gelmiş bazı yapılarda "the" kullanılmamaktadır.

yüklem + sayılabilir isim

- to take place

yüklem + çoğul isim

- to make friends
- to shake hands

yüklem + sayılamayan isim

- to make progress
- to make love

6.11. by + isim (= ... ile yolculuk)

by + bus, coach, car, train, air, plane, bike, motorbike, sea / ship / boat, Tube / underground

on + foot, horseback

'S VE "OF"

1. 's yapısının kullanıldığı yerler

1.1. (a/the) + kişi / hayvan ismi + isim

- the manager's office
- Mr Evan's daughter
- the horse's tail
- a policeman's hat

1.2. (a/the) + organizasyon ismi + isim

- the Government's decision
- the company's success

Bu yapıyı "the A of B" kullanarak oluşturmak da mümkündür.

1.3. (a/the) + yer ismi + isim

- the city's new theatre
- Britain's system of government
- Turkey's largest dam

1.4. tekil isim + isim

- my sister's room
- Mr Carter's house

Çoğul isim + isim durumunda 's yerine sadece ' kullanılabilir.

- my sisters' room
- the Carters' house

1.5. zaman belirten isim + isim

- Tomorrow's meeting has been canceled.
- I've got a week's holiday.
three weeks' holiday.

Bu cümlede "three weeks' holiday" yerine "a holiday of three weeks", ya da "a three week holiday" demek de mümkün.

1.6. bir hayvan ismi + o hayvandan üretilen şey

- cow's milk
- lamb's wool
- a bird's egg
- goat's cheese

Bir ürün elde etmek için o hayvan öldürülmüş ise,

- calf-skin
- chicken soup
- a lamb chop
- fox fur

1.7. bir hayvan ismi + hayvanın vücudunun bir parçası

- a sheep's heart
- a frog's leg

1.8. kullanan kişi + kullanılan şey

- a girl's blouse
- a children's hospital
- a bird's nest

Kullanan kişinin eylem üzerinde bir denetimi yoksa aşağıdaki yapı da kullanılabilir.

- baby clothes
- a dog kennel
- a birdcage

2. "Of" yapısının kullanıldığı yerler

2.1. (a/the) + isim + nesne ismi

- the door of the room
- the beginning of the story

Bu yapıda 's kullanılabilirse de "A of B" yapısı daha iyidir.

2.2. (a/the) + isim + organizasyon ismi

- the decision of the Government
- the success of the company

Bu yapıyı 's ile oluşturmak da mümkündür.

2.3. (a/the) + isim + uzun tekil isim

- I met the wife of the man who lent us the money.

2.4. all, both, each, either, neither, none ile kullanılabilir.

a) all (=hepsi de)

the

all + (of) + my/your/.. + isim/this/that
(these/..)

- All (of) my friends like riding.
- I've all (of) the books.
- I've stopped believing all (of) that years ago.

İsmin belirleyici yapı (**the, my, ..**) taşımaması durumunda "of" kullanılmaz.

- All whisky is expensive
- All children can be naughty sometimes.

"you, us, them, .." kullanılması durumunda sadece "all of" yapısı kullanılabilir.

- All of them enjoy dancing.
- All of you are wrong.
- They want to see all of us.

"All" yerine "every" kullanılabilir. Ancak, "all of" yerine "every one of" gelir.

- He interviewed every one of us.

b) both (=ikisi de)

the

both + (of) my/your/ + isim/this/that
(*these/..*)

- Both (of) the cars broke down before the start.

both + (of) + these/those + (isim) - Both (of) vases are antique.

both of + us/you/them - Both of us were there.

both + isim - Both children have been to Rome.

c) each (=herbiri de)

each + tekil isim

- He is getting better each day.

the
each + (of) my/your/ + isim/this/that
(*these/..*)

- Each of his daughters is a university graduate.

each of us/you/them

- The police will question each of them.

d) either (= ya ... ya da/ikisinden biri)

either + tekil isim

- Either day will do.

the
either + (of) my/your/ + isim/this/that
(*these/..*)

- Either of your friends is welcome.

either of + us/you/them

- Either of you could do it.

e) neither (= ne ... ne de)

neither + tekil isim

- Neither job will meet his requirements.

the
neither + (of) my/your/ + isim/this/that

(these/..)

- He said neither of the books was suitable.

neither of + us/you/them

- Neither of us knows the correct answer.

f) none (= hiçbiri de)

the
none + (of) my/your/ + isim/this/that
(these/..)

- None of the books was there.

none of us/you/them

- None of us knows the correct answer.

3. Of ... , cümle

- Of late, I haven't been feeling well.

Son zamanlarda, kendimi iyi hissetmiyorum.

- Of all the people applied, I was found suitable for the post.

(=Out of all the people who applied ...)

Tüm başvurular içinde, ben işe uygun bulundum.

4. of + nitelik / nicelik belirten kelime + isim

- It is **of no use** to try and solve it.

- This is **of great importance**.

Bu yapıda, aslında, Türkçe'ye aktarım esnasında yapılması gereken şey yapıdaki ismi, kendisinden önce gelen ve nitelik/nicelik belirten kelimeyi de gözönünde bulundurarak, sıfat haline getirmektir. Yani,

- It is of no use to ...

yapısı

- It is **useless** to .. ("of" kelimesini "to bear = taşımak" ile eşdeğer tutarak)

şeklinde, ya da

- This is of great importance

cümlesi

- This is very **important**

şeklinde ele alınmalı ve sonra Türkçe'ye aktarılmalıdır.

YÜKLEM + (PREPOSITION) + YÜKLEM

1. Yüklem + (preposition) + yüklem

İngilizce'de çoğu yüklem kendisine özgü bir ya da birkaç "preposition"u vardır ve çeşitli farklı anlamlar oluşturur. Her bir yüklem hangi "preposition" ile kullanılıp hangi amacı taşıdığı bilinemeyeceğine göre, tek çare olarak kullanılmakta olan sözlük kalmaktadır.

İngilizce cümle oluştururken unutulmaması gereken bir kural, "preposition"u izleyen yüklem her zaman mutlaka "-ing" formu taşıyacaktır. Yani,

yüklem + preposition + "-ing"

- I'm looking forward **to** meeting him.
- They accused her **of** stealing a diamond necklace.

Ancak, örneğin

- I want to go

cümlesinde "to" kelimesinin ardından "-ing" kullanılmamaktadır. Bunun nedeni "to" kelimesinin "want" yüklemine ait, bu yüklemle her zaman kullanılan bir "preposition" olmamasıdır.

2. except / but + yüklem

İstisna belirten kelimeler olan "except" ve "but" kullanıldığı zaman, bunları izleyecek olan yüklem yalın halde, "to" olmadan kullanılır.

- What can I do but **leave** ?

3. Yüklem + Yüklem

Bir yüklem diğerine çeşitli yollarla bağlanabilir.

3.1. yüklem + "preposition" + yüklem

Yukarıda açıklandığı gibi.

3.2. yüklem + (to) + yüklem

Sınırlı sayıda yüklem bir başka yükleme "to" almadan bağlanır.

- Can you help me **(to)** lift this ?

3.3. yüklem + (nesne) + to + yüklem

- We hope to complete it soon.
- I don't want you to go there.

3.4. yüklem + (so./so's) + "-ing"

- I **like playing** the piano.
- I **appreciate your helping** my son.

3.5. yüklem (= see/hear/..) + so./stg. + "do"/"doing"

- We **saw him leaving** the house [1]

cümlesi ile

- We saw him **leave** the house [2]

cümlesi arasında anlam açısından fark bulunmaktadır. [1] numaralı cümlede "leave" yüklemine "-ing" eklenerek kullanılması, konuşan kişinin olayın tümünü ya da bir bölümünü gördüğünü anlatmaktadır. [2] numaralı cümlede ise yüklem "leave" olarak yalın kullanılması olayın tümünün görüldüğünü anlatır.

- I caught them stealing my bicycle.

- I smell something burning.

- I saw him enter the room, unlock a drawer, take out a document, photograph it and put it back.

INFINITIVE (= [TO] + YÜKLEM)

1. Edilgen (= Passive) yapılar

1.1. "Present"

Bu yapıda "passive + to + yüklem"

- He **is believed to live** in New York.

Onun New York'ta yaşamakta olduğuna inanılıyor
ya da "yüklem + to + passive"

- I didn't **expect to be invited**

Davet edilmeyi beklemiyordum
kullanılmaktadır.

1.2. "Continuous"

"Progressive infinitive" olarak bilinen yapı "to be + -ing" ile oluşturulur ve etken yapıda da kullanılabilir.

- It is nice **to be sitting** here with you.

Burada seninle oturuyor olmak/oturmak güzel.

Bu yapıda "passive + to be + "-ing" şeklinde kullanılabilir.

- He **is known to be writing** his autobiography.

Hayat hikayesini yazmakta olduğu biliniyor.

1.3. "Past/Perfect"

"Perfect Infinitive" olarak bilinen yapı "to have + V3" şeklinde oluşturulur.

- It is good **to have finished** the day's work.

Günün çalışmasını Bu günün işlerini bitirmiş olmak güzel.

Bu yapıda "passive + to have + V3"

- He **is known to have visited** this city

Bu şehri ziyaret etmiş olduğu biliniyor

ya da "to have been + V3"

- I'd like **to have been invited**

Davet edilmiş olmayı isterdim

kullanılabilir.

2. "be" + to

2.1. "be" + the first/last/only/.. + isim + to + yüklem

- He **was the first man to cross** the Channel.

Manş Denizi'ni ilk geçen insandı.

2.2. "be" + to

Bu yapının kullanımını "will" ya da "should" ile aynıdır.

3. isim + to + yüklem = who/which will/would + yüklem

- He **was to have been** the new ambassador but he fell ill.
Yeni büyükelçi olacaktı ama rahatsızlandı.

4. Why (not) + yüklem

Bu yapıda "to" kullanılmaz

- Why pay more ?
Neden daha fazla ödeyesin ki ?
- Why not leave now ?
Neden şimdi ayrılmayacak mışım ?

5. and / or / except / but / than + yüklem

Bu yapılarda "to" gereksizdir.

- I told him to lie down and **rest**.
- I'd rather stay than **go**.

6. "do" + (to) + yüklem

- All I did was to lend him a hand.
Tek/Tüm yaptığım ona yardım etmektir.
- What a computer does is (to) process the data for you.
Bir bilgisayarın yaptığı iş bilgiyi senin/bizim için işlemektir.

7. To my/his/.. + sıfat / isim, cümle

- Their rejection of the offer surprised me,
- I was surprised by their rejection of the offer,
- What surprised me was their rejection of the offer,

cümlelerinden her birinde "teklifin onlar tarafından reddedilmesi" olayı konuşan kişiyi şaşırtmıştır. Kimi zaman, tepkiyi anlatan yapı cümlenin dışına çıkarılabilmektedir. Bu durumda da

- **To my surprise**, they rejected the offer
- şeklinde bir cümle ortaya çıkmaktadır. Bu yapıda en sık regret, annoyance, relief, surprise, horror, delight isim ve sıfatları ve bunların yakın anlamlarını taşıyan isim ve sıfatlar kullanılır.

Çeviri söz konusu olduğunda

- Benim hayretime/şaşkınlığıma
- türü bir çeviri yanlış olur. Bunun yerine, "To" ile başlayan bölümü ayrı bir cümle gibi ele almak daha anlamlı olacaktır.

- Şaşırdım kaldım. Teklifi reddettiler.

Bu yapı ile ilgili şu örnekler de verilebilir:

- To my mind, their rejection of the offer was a surprise.
(Benim açımdan, ...)

- To a man of his age, such changes are unacceptable.
(Onun yaşındaki biri için, ...)

8. "be" + sıfat + to + yüklem

- He is hard to satisfy.
(=It is hard to satisfy him.)
Onu memnun etmek zor.

- This violin is excellent to play Mozart on.
Bu keman Mozart çalmak için kusursuz. /Bu kemanla Mozart kusursuz çalınır.)

GERUND (= -ING)

1. Instead of + "-ing"

- Instead of studying, he spent the night watching TV.
Ders çalışacağına, geceyi televizyon izleyerek geçirdi.

Bu yapı Türkçe'ye "yüklem + -EcEğİne/-EcEğİ yer(d)e ile aktarılır.

2. without + "-ing"

- Without saying a word, he left.
Tek kelime etmeden gitti.

3. by + - "ing"

- You can open the lid by turning the handle.
Kulpu çevirerek kapağı açabilirsiniz.

"INFINITIVE" VE "GERUND": ÖZNE KONUMUNDA

1. Giriş

"Infinitive" terimi "yüklem + to" yapısını, "gerund" terimi ise "yüklem + -ing" yapısını anlatmaktadır.

2. Kullanım

2.1. Özne olarak kullanım

İngilizce'de, artık pek güncel olmayan bir şekilde, "infinitive" cümlelerin öznesi olarak kullanılmakta idi.

- To err is human, to forgive is divine.

Günümüz İngilizce'sinde, cümleye yüklem ile başlanması gerekiyorsa, "gerund" yapı kullanılması daha ya da en iyisi "It ..." yapısının kullanılması doğru olur. Bu durumda,

- To make mistakes is easy

yerine

- It is easy to make mistakes

cümlesi kullanılabilir.

2.2. Belirgin eylemler

Belirgin bir eylemden sözedildiğinde "infinitive" özne olarak kullanılabilir. Yine de en iyisi "It ..." kullanmaktır.

- To sell my car was difficult.

- It was difficult to sell my car.

Genel bir eylemden sözedildiğinde de "gerund" özne olarak kullanılabilir. Yine de en iyisi, "infinitive" yapıda da olduğu gibi, "It ..." kullanmaktır.

- Selling insurance is a boring job.

- It is a boring job to sell insurance.

2.3. Zaman ve Neden belirtmede

"Infinitive" ve "gerund" özne olarak kullanılabildikleri gibi zaman ve neden belirtmekte de kullanılabilirler.

PROP "IT"

1. Tanım

Cümlelerin öznesi bir "infinitive clause"

- To meet you is nice

ya da "that-clause"

- That she is here at this time of the day is strange

olduğunda, bu yapıların yerini Prop "It" yapısı alabilir:

- It is nice to meet you.

- It is strange that she is here at this time of the day.

- It is difficult to guess the meaning.

- It is surprising that she is so late.

- It was claimed that he was murdered.

2. Kullanım

2.1. Özne durumunda

a) Önem belirtmede

- It is essential to book in advance.

Önceden yer ayırtmak gerek.

- It is vital that this plan is followed.

Bu planın izlenmesi şart.

b) Zorluk belirtmede

- It is difficult for him to change his mind.

Fikrini değiştirmesi zor.

c) Olasılık belirtmede

- It is likely that we'll be a bit late.

Muhtemelen biraz geç kalacağız.

- Is it possible to go by road ?

Karayolu üzerinden gitmek mümkün mü ?

d) Fayda belirtmede

- It is pointless to argue with him.

Onunla tartışmak yararsız.

e) Normallik ve Geleneksellik belirtmede

- It is unusual to see snow in this season.

Bu mevsimde kar görmek alışılmadık birşey.

- Is it customary to tip the driver here ?
Buralarda şoföre bahşiş vermek adetten midir ?

f) Süre belirtmede

- It takes eight hours to get to Istanbul.
İstanbul'a gidiş sekiz saat tutuyor.

g) Duygusal tepki belirtmede

- It was really surprising to see him.
Onu görmek gerçekten şaşırtıcıydı.
- It shocked me that he didn't know.
Onun bilmemesine hayret ettim.

h) Gerçeği belirtmede

- Is it true that she is leaving tomorrow ?
Yarın gideceği doğru mu ?

i) Uygunluk belirtmede

- It'll be best to leave early.
Erken ayrılmak en iyisi.

j) Bir fikrin doğuşunu, akla gelişini belirtmede

- It occurred to me that I'd left the keys at home.
Anahtarları evde unuttuğumu farkettim.

k) Görünümden elde edilen fikri belirtmede

- It seems that we are in for a change.
Görünüşe bakılırsa bizi bir değişiklik bekliyor.

l) Putative "should" ile

- It is interesting that you should think this way.
Bu şekilde düşünmen ilginç.

m) Çeşitli kullanımlar

A) It + for + isim + to + yüklem

- It is better for you wait here.
Burada beklemen daha iyi olur.

- It is essential for the pages to be read before the weekend.
Sayfaların hafta sonundan önce okunması şart.

B) It + "-ing"

- It was nice meeting you.
Seninle tanıştığımıza evindim.
- Is it worth reserving a seat ?
Yer ayırtmaya değer mi ?
- It is no use trying to argue with him.
Onunla tartışmaya çalışmak gereksiz.

C) It ... + (as) if / though

- It looks as if it will rain.
Görünüşe bakılırsa yağmur yağacak.
- It will be a pity if we have to leave the project half-completed.
Projeyi yarı tamamlanmış halde bırakmak zorunda kalırsak yazık olacak.

D) It ... + (preposition) + isim (= Cleft cümle)

- It was my mother who threw an egg at the President yesterday.
Dün Başkan'a yumurta fırlatan kişi annemdi.

E) It + "be" + (not) + until / before

- It was before the war that we knew what extravagance was.
Bonkörlüğün anlamını savaştan önce bilirdik.

2.2. Nesne durumunda

Normalde, nesne ile ilişkili bir sıfat bulunması durumunda kullanılır.

- George made it clear that he disagreed.
George aynı fikirde olmadığını açıkça belirtti.
- I thought it peculiar that she hadn't written.
Yazmaması bana çok garip geldi.
- I think it important that we should keep calm.
Bence sakın durmamız önem taşımakta.

"Owe" ve "leave" yüklemeleri ile de kullanılabilir.

- We owe it to you to save our daughter.
Kızımızın kurtulmasını sana borçluyuz.
- We leave it to you to choose. - Seçimi sana bırakıyoruz.

"PUTATIVE" VE "TENTATIVE" *SHOULD*

"Should" yardımcı yüklemi "gereklilik" belirtmesinin yanısıra bazı yapılarda bunun dışında anlamlar yüklenmektedir. Bu bölümde ele alınan yapıların hiçbirinde, dikkat edileceği gibi, "should" yardımcı yüklemi "gereklilik" anlamını *taşımamaktadır*.

1. Conditional clause ile

Düşük bir olasılık belirtmek için "in case", "lest", ya da "if" ile kullanılır.

- I'll go and get some more beer in case Bill should come.
- He was cautious lest he should make a mistake.
- If you should see him, tell him to see me.

"If" ile kullanımında devrik yapı oluşturabilir.

- Should you see him, tell him to see me.

2. "So that" ve "in order that" ile

- He turned the volume down so that we should hear him.

Onu duymamız için sesi kıstı.

Bu kullanımda "should" yerine "could/would" gibi yardımcı yüklemeler de kullanılabilir. Çeviri açısından, "could" kullanıldığında "-Ebil" takısının eklenmesi dışında, hiçbir değişiklik oluşmaz.

3. Zorunluluk ya da önem belirtmede

Zorunluluk, önem ve tercih belirten

agree, demand, marvel, regret, advise, desire, move, rejoice, allow, determine, ordain, request, arrange, enjoin, order, require, ask, ensure, pledge, resolve, beg, entreat, play, rule, command, grant, prefer, stipulate, concede, insist, pronounce, suggest, decide, instruct, propose, urge, decree, intend, recommend, vote, wonder

yüklemleri ve

absurd, better, just, ridiculous, advisable, concerned, ludicrous, right, amazing, eager, natural, strange, annoying, essential, necessary, surprising, anxious, important, odd, vital sıfatları ile kullanılır. Kimi zaman, aşağıda verilen üçüncü örnek cümlede olduğu gibi, "should" atılır ve yüklem yalın kalır. Çeviri açısından "should" kelimesinin olması ya da olmaması bir değişiklik getirmez.

- He insisted that the contract should be read aloud.
- We recommend that you wait until the rain stops.
should leave
- People are demanding that she leave (AmE) the company.
leaves(BrE)
- It is amazing that she should confess the murder.

DEVRIK YAPI (= INVERSION)

1. Tanım

Cümle içindeki normal yapının (S+V+O) vurgu sağlamak amacı değiştirilmesidir. Bu yapıda ya yardımcı yüklem [1] (asıl yüklem "be" olması durumunda yüklem kendisi [2]) ya da özneyi niteleyen sıfat [3] öznenin önünde yer almaktadır.

- We came late, and so did he. [1]
- We are here, and so is he. [2]
- Tired as he was, he went on walking. [3]

2. Kullanım

Aşağıdaki kullanım örneklerinde gösterilen kelime ve yapılar, cümle içinde bu örneklerde verilen konumlarında (cümle başında vs.) olmaları durumunda sadece devrik yapıda kullanılabilir. Örneğin,

- You can nowhere find a better friend

cümlesinde "never" kelimesi cümlede ortalarda yer almaktadır ve cümlede devrik yapı söz konusu değildir. Oysa "never" kelimesi 9.2.1 maddesinde de ele alındığı gibi, cümlenin başına alındığında, **daima** devrik yapı ile kullanılır.

- Nowhere can you find a better friend.

Devrik yapıların Türkçe'ye aktarımı esnasında, mümkünse, devrik yapının sağladığı vurgunun verilmesine çaba göstermek gerekir.

2.1. Zaman ve yer belirten yapılar ile

at no time, hardly ... when, never, no sooner ... than, not till, nowhere, only, only after, only then/when, rarely, scarcely, scarcely ... when, seldom

- At no time was he aware of the facts.

Hiç bir zaman, gerçeklerin farkında değildi.

- Hardly/Scarcely had I said hello when he punched me.

Daha yeni merhaba demiştim ki beni yumrukladı.

- Never before have I received such a nice present.

Daha önce hiç bu kadar güzel bir hediye almam??tım.

- No sooner had I said hello than he punched me.

Daha yeni merhaba demiştim ki beni yumrukladı.

- Not till he got home did he understand what the joke was.

Ne zamanki eve vardı, ancak o zaman espriyi anlayabildi. /Eve varana kadar espriyi anlayamadı.

- Nowhere can you find a better servant.

Hiçbir yerde (bundan) daha iyi bir hizmetçi bulamazsın.

- Only here do they sell octopus meat. - Ahtapot eti sadece burada satılır.

- Only after a year did she start to talk to me again.
Ancak bir yıl sonra benimle yeniden konuşmaya başladı.
- Only then did I see that the plan was faulty.
Planın hatalı olduğunu ancak o zaman anladım.
- Rarely could we get fresh bread.
Taze ekmek bulmak bir mucizeydi.
- Scarcely / Seldom had he been late.
Hemen hiç geç kalmamıştı.

2.2. Koşul belirten yapılar ile

in no circumstances, in no way, only by, only this way, only when, on no account, under no circumstances yapıları ile kullanılır.

- In / Under no circumstances are we authorised to seal this document.
Hiçbir koşulla bu belgeye damga vurmaya yetkili değiliz.
- In no way can your money be refunded.
Paranız hiçbir koşulla geri ödenemez.
- Only in this way were we able to make the car start.
Arabayı sadece bu şekilde çalıştırabildik.
- Only by pushing were we able to start the car.
Arabayı ancak iterek çalıştırabildik.
- Only when he became ill did he appreciate the central heating.
Ne zamanki hastalandı, merkezi ısıtmanın kıymetini o zaman anladı.
- On no account are people allowed to eat in the theatre building.
Hiçbir şekilde tiyatro binasında yiyecek yenemez.

2.3. *Not only, so, neither, nor* ile

- Not only did they steal his money, but they also beat him.
Sadece parasını çalmakla kalmadılar, bir de dövdüler.
- We all like horror films, and so does my father.
Hepimiz korku filmlerinden hoşlanıyoruz; babam da.
- "I'm not hungry."
- "Neither / Nor am I."
- He didn't protest, nor did he say a single word.
Protesto etmediği gibi tek bir kelime de etmedi.

2.4. *so / such ... that* ile

- So delicious was the meal that we couldn't help wondering whether it was really Jane who had cooked it.

Yemek o kadar lezzetliydi ki bir an yemeği yapanın gerçekten de Jane olup olmadığını merak ettik.

2.5. Yer belirten "preposition"lar ile

- In came Tom.

(Ve) içeri Tom girdi.

- Up jumped two large dogs.

Yukarı iki iri köpek zıpladı.

- Round the corner walked a policeman.

Bir polis memuru köşeyi döndü.

- Under the table was lying a huge dog.

Masanın altında koskoca bir köpek yatıyordu.

2.6. *Comparative clause* ile

- His answer was shameful; equally regrettable was his behaviour.

Verdiği yanıt utanç vericiydi - davranışı da bir okadar üzücüydü.

- A year ago two crashes occurred at the corner, and more recently has come the news of a third.

Bir yıl önce bu köşede iki kaza oldu, ve şu yakınlarda bir üçüncüsünün haberi geldi.

2.7. *Condition clause* ile

- Should there be a delay, call me.

Bir gecikme olursa beni ara.

- Had we known about your coming, we could have met you at the airport.

Gelişinden haberimiz olsaydı seni havaalanında karşılardık.

2.8. *Concession clause* ile

- Hard as you may study, I doubt you'll pass.

Ne kadar çok çalışsan da geçeceğinden kuşkuluyum.

2.9. *Reason clause* ile

- Tired as he was, he stopped walking.

Yorgun olduğu için yürümeyi kesti.

2.10. *Similarity and Comparison clause* ile

- Tom was a man of power, as had his father been.

Eskiden babasının olduğu gibi Tom da kudretli bir adamdı.

2.11. *Çeşitli sıfatlarla*

- Little did we imagine that the whole Soviet Union would collapse.

Sovyetler Birliği'nin çökeceği aklımızdan bile geçmezdi.

ANY / EVERY (ONE/BODY/THING/WHERE)

1. Any

"Any" aşağıdaki anlamlarda kullanılabilir.

- I haven't got **any** brothers.
Hiç erkek kardeşim yok.

olumsuz yapı/anlam + any = hiç

- I can eat **anything**.
Ne olsa yiyebilirim.

olumlu yapı/anlam + any = ne olursa olsun/herhangi bir

Bundan ötürü,

- **Nobody** can ride this horse.
Bu ata hiçkimse binemez.
- **Anybody** can ride this horse.
Bu ata isteyen herkes/kim istese binebilir.
- In Turkey, anybody can be a taxi driver.

2. Every

"Every" kelimesinin, çeviri açısından, bir tek aşağıda değinilen kullanımı önem taşımaktadır.

- **Not everyone** knows this formula.
Bu formülü **herkes bilmez**.

Örnek cümlede de görüldüğü gibi, bu yapı olumsuz yüklem ile Türkçe'ye aktarılmaktadır.